

Memòria **2013** Institut Català de la Salut

Gerència Territorial Catalunya Central

En un exercici marcat novament per la dificultat del context econòmic, l'Institut Català de la Salut ha complert una vegada més amb els objectius del contracte programa fixat pel CatSalut i ha incrementat l'activitat quirúrgica major en un 3,68% respecte de l'any anterior. La institució també ha continuat impulsant nous models d'atenció no presencial per facilitar l'accessibilitat dels usuaris als professionals i als serveis d'atenció primària. A més, els principals indicadors de qualitat assistencial i de prescripció farmacèutica, als quals aquest any s'ha afegit un nou estàndard de qualitat diagnòstica, han arribat als millors resultats des de la seva implementació.

Pel que fa als projectes estratègics més rellevants, cal fer esment del projecte de transformació d'aquesta institució que, per encàrrec del Parlament, es reorienta amb l'objectiu de promoure la integració territorial de l'ICS amb la resta de proveïdors de la xarxa sanitària pública amb la finalitat de facilitar la coordinació assistencial, la continuïtat d'accés a la ciutadania i l'acompliment dels objectius del Pla de Salut 2011-2015.

Amb la voluntat de preservar el paper de referència de l'ICS dins el sector, aquest any també s'ha avançat en el desenvolupament d'un model assistencial col·laboratiu centrat en el pacient i basat en el treball en xarxa entre els professionals dels diferents nivells assistencials i l'ús intensiu dels sistemes d'informació i les eines de gestió clínica.

Una altra iniciativa estratègica que ha tingut continuïtat és la integració a l'Institut de Diagnòstic per la Imatge de tots els serveis de radiodiagnòstic i medicina nuclear de l'ICS a Tarragona, Terres de l'Ebre i Girona. El procés d'unificació territorial dels laboratoris clínics també ha seguit avançant amb la finalitat que la integració dels tres laboratoris de l'ICS a la ciutat de Barcelona (Vall d'Hebron, Manso i Bon Pastor) sigui una realitat el 2014.

Altres accions que s'han començat a gestar són l'abordatge integral i integrador dels pacients amb malalties cròniques, la millora dels circuits d'atenció urgent i la reducció de les llistes d'espera incidint, de manera específica, en la gestió de l'antiguitat dels pacients.

Amb el repàs de l'activitat duta a terme durant l'any 2013 volem retre comptes a la ciutadania i, alhora, deixar constància de la feina feta pels milers de professionals que cada dia renoven el seu compromís amb el sistema públic de salut i treballen per donar resposta a les necessitats de salut de les persones, oferint-los una atenció eficient, propera i de qualitat.

Carles Constante Beitia

President del Consell d'Administració de l'ICS

Pere Soley Bach

Director gerent de l'ICS

Em plau presentar-vos en aquesta memòria les dades de l'activitat i els resultats obtinguts pel treball desenvolupat per tots els professionals de la Gerència Territorial de l'ICS a la Catalunya Central en el decurs de l'any 2013, un exercici en què, de nou, hem complert amb el pressupost assignat i amb els objectius del contracte programa fixats pel Servei Català de la Salut.

Cal destacar la millora, progressiva i contínua en els darrers anys, dels resultats obtinguts en els estàndards de qualitat assistencial, de prescripció farmacèutica i diagnòstica. És de justícia, doncs, el reconeixement a la tasca feta pels nostres professionals, sense els quals aquests bons resultats no haguessin estat possibles.

Enguany la Unitat Docent ha estat acreditada com a unitat multiprofessional, la qual cosa la consolida i la reconeix com a eina destacada per afrontar els reptes de futur que, a l'atenció primària, estan marcats per la cronicitat i el treball que compartim amb l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

Destaquem també la bona feina de la Unitat de Farmàcia i la contenció racional de la despesa màxima autoritzada (DMA); la progressió i modernització del Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva; la innovació en telemedicina, enguany amb la posada en funcionament de la teleaudiometria i les telenafres, i en els sistemes d'informació, amb l'ús de tauletes tàctils i les eines de gestió clínica; la continuïtat dels projectes de recerca, amb bones expectatives pel que fa als resultats, i la coordinació amb el Servei d'Emergències Mèdiques per millorar significativament l'atenció continuada al medi rural mitjançant noves tecnologies de la comunicació.

Un any en què hem continuat avançant plegats amb els altres proveïdors territorials per oferir una atenció sanitària integral, que és la nostra estratègia principal per millorar el servei prestat a la ciutadania i el nostre compromís amb la Direcció Gerència de l'ICS i amb el Departament de Salut.

Lluís Riu Bergés

Gerent territorial de l'ICS a la Catalunya Central

► L'ICS a la Catalunya Central

L'àmbit sanitari de la Catalunya Central comprèn les comarques de l'Anoia, el Bages, el Berguedà, el Solsonès i Osona, a la província de Barcelona. També abasta territori de les altres tres províncies de Catalunya: hi ha quatre consultoris municipals a la província de Lleida, un equip d'atenció primària a la de Tarragona i un consultori municipal a la de Girona.

La Gerència Territorial Catalunya Central de l'Institut Català de la Salut, amb seu administrativa a Sant Fruitós de Bages, la formen tres serveis d'atenció primària: Anoia, Bages-Berguedà-Solsonès i Osona.

Dóna assistència d'atenció primària a 406.147 habitants, és a dir, al 78,49% del total de la població. Els serveis assistencials en aquest territori es componen de 32 equips d'atenció primària que presten l'atenció sanitària a 163 municipis en 151 centres de salut (39 centres d'atenció primària i 112 consultoris locals), els quals treballen conjuntament amb 44 unitats de suport.

L'ICS a la Catalunya Central té formalitzades aliances estratègiques amb els quatre hospitals de referència del territori (Althaia, Consorci Sanitari de l'Anoia, Hospital Sant Bernabé i Consorci Sanitari de Vic) mitjançant convenis marc de col·laboració. L'objectiu és establir un marc estable de relació entre totes les institucions que afavoreixi les iniciatives de millora conjunta dels serveis sanitaris a la població de referència, les quals s'incorporen en protocols de cooperació on queden definides les actuacions conjuntes per a la realització d'activitats de prestació de serveis.

L'activitat en un dia

Atenció primària

6.104 visites de medicina de família

1.098 visites de pediatria

4.077 visites d'infermeria

323 visites d'odontologia

133 visites de treball social

436 visites d'atenció continuada

581 visites d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)

62 visites del Programa d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES)

Regió Sanitària de la Catalunya Central

Població	517.477
Densitat de població	83,08
Municipis	179
Superfície	6.228,04 km ²

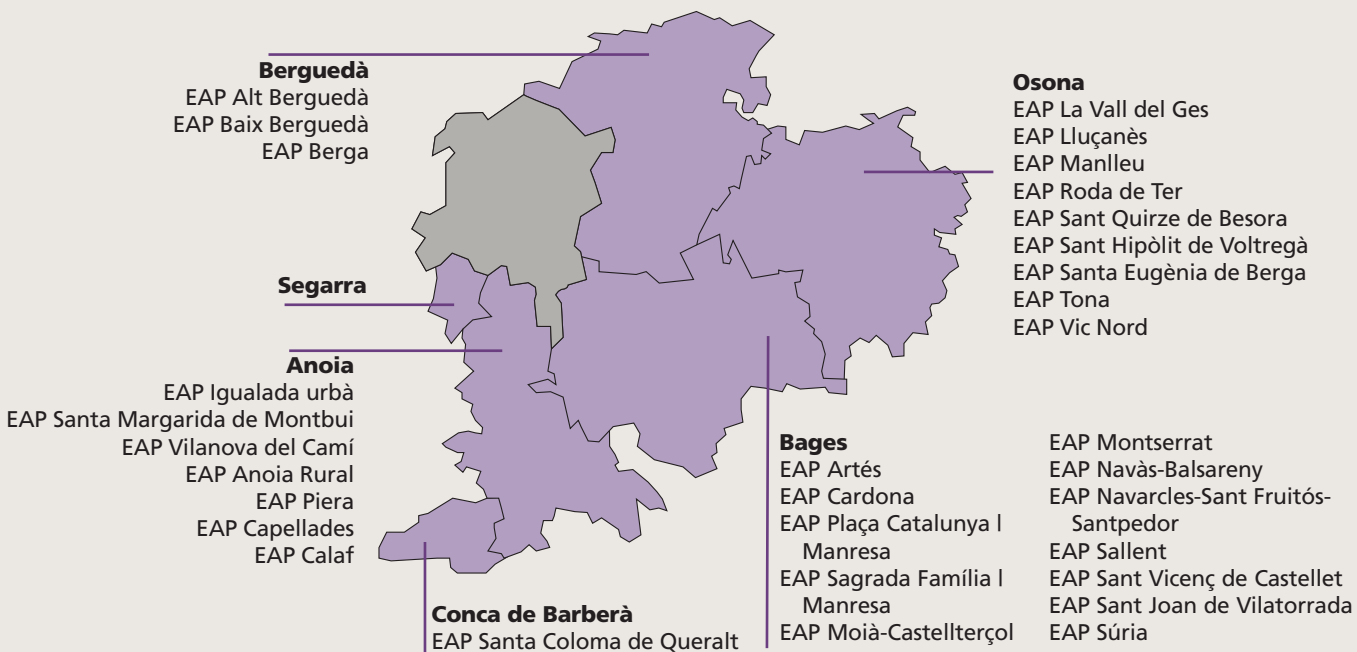

Recursos estructurals

- 39 centres d'atenció primària
- 112 consultoris locals
- 3 centres d'urgències d'atenció primària (CUAP), 2 dels quals de gestió compartida amb el Consorci Sanitari de l'Anoia i el Servei Integrat de Salut d'Osona
- 22 punts d'atenció continuada (PAC)
- 6 dispositius d'atenció urgent aïllats o de muntanya
- 4 centres d'atenció especialitzada

Recursos assistencials

- 32 equips d'atenció primària
- 3 unitats d'atenció continuada i urgències de base territorial (ACUT)
- 4 serveis d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)
- 3 serveis de diagnòstic per la imatge
- 1 unitat del Programa d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES)
- 3 unitats de salut internacional

Gerència Territorial

Població	406.147
Superfície	5.230,04 km ²
Municipis	163

SAP Anoia

Població	92.251
Superfície	1.240,96 km ²
Municipis	42

- 8 equips d'atenció primària (EAP)
- 8 centres d'atenció primària
- 33 consultoris locals
- 1 servei de diagnòstic per la imatge
- 1 unitat d'atenció continuada i urgències de base territorial (ACUT):
  - 1 centre d'urgència d'atenció primària (CUAP)
  - 1 dispositiu aïllat o de muntanya
  - 8 punts d'atenció continuada (PAC)
- 1 centre d'atenció especialitzada
- 1 servei d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)
- 1 unitat de salut internacional

SAP Bages-Berguedà-Solsonès

Població	193.922
Superfície	3.556,21 km ²
Municipis	72

- 15 equips d'atenció primària (EAP)
- 22 centres d'atenció primària
- 43 consultoris locals
- 2 serveis de diagnòstic per la imatge
- 1 unitat d'atenció continuada i urgències de base territorial (ACUT):
  - 1 centre d'urgència d'atenció primària (CUAP)
  - 3 dispositius aïllats o de muntanya
  - 11 punts d'atenció continuada (PAC)
- 2 centres d'atenció especialitzada
- 2 serveis d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)
- 1 unitat del Programa d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES)
- 1 unitat de salut internacional

SAP Osona

Població	119.974
Superfície	1.430,87 km ²
Municipis	49

- 9 equips d'atenció primària (EAP)
- 9 centres d'atenció primària
- 36 consultoris locals
- 1 servei de diagnòstic per la imatge
- 1 unitat d'atenció continuada i urgències de base territorial (ACUT):
  - 1 centre d'urgència d'atenció primària (CUAP)
  - 2 dispositius aïllats o de muntanya
  - 3 punts d'atenció continuada (PAC)
- 1 centre d'atenció especialitzada
- 1 servei d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)
- 1 unitat de salut internacional

► Activitat assistencial

Estratificació de la població assignada atesa pels equips d'atenció primària de l'ICS a la Catalunya Central durant l'any 2013

Els grups de risc clínic (Clinical Risk Groups [CRG]) són un sistema d'agrupació de morbiditat. Els CRG permeten classificar els pacients en grups homogenis de morbiditat a partir d'informació bàsica com ara l'edat, el sexe i els problemes de salut.

Els CRG constitueixen una eina que permet classificar els pacients en categories de morbiditat úniques, mútuament excloents, basades en patrons de morbiditat. I fins i tot fixant la comorbiditat, els CRG determinen diferents nivells de gravetat.

D'aquesta manera, els CRG resulten més concrets i aclaridors que les categories tradicionals d'edat i sexe a l'hora d'intentar explicar les variacions en la càrrega

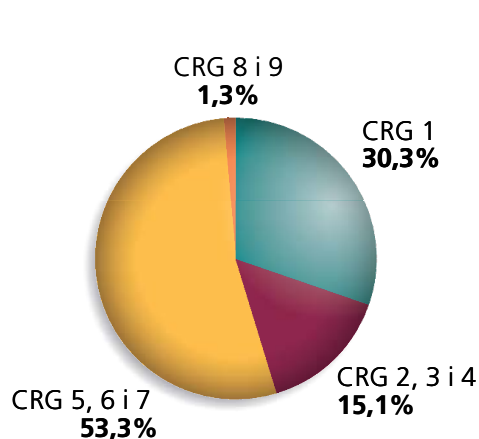
de morbiditat o de consum de recursos (visita o despesa en farmàcia) entre dues o més poblacions de pacients.

Cal destacar que els grups 5, 6 i 7, que corresponen als malats crònics, representen el 53,3% de la població atesa a l'atenció primària de l'ICS a la Catalunya Central durant l'any 2013. Aquests grups de pacients generen el 89,7% de la despesa en farmàcia i, en general, són els que fan més ús dels recursos sanitaris. Per això, d'acord amb el Pla de Salut de Catalunya 2011-2015, l'atenció primària de l'ICS ha posat especial èmfasi en el seguiment d'aquests pacients.

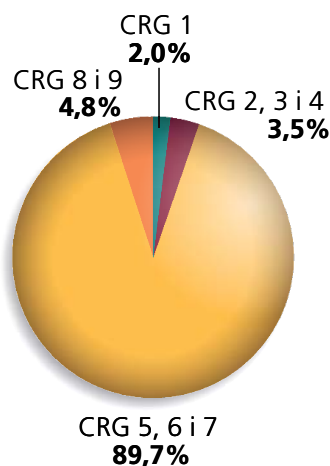
CRG	Població assignada atesa ¹		Despesa en farmàcia		Despesa en farmàcia (euros per persona)	Pacients amb dos o més ingressos urgents	
CRG 1. Sans	96.847	30,3%	1.232.518,61	2,0%	12,73	232	9,1%
CRG 2. Malaltia aguda	4.838	1,5%	206.294,79	0,3%	42,64	44	1,7%
CRG 3. Malaltia crònica menor	32.064	10,0%	1.089.344,07	1,8%	33,97	67	2,6%
CRG 4. Múltiples malalties cròniques menors	11.444	3,6%	836.022,86	1,4%	73,05	26	1,0%
CRG 5. Malaltia crònica dominant	72.195	22,6%	8.949.847,96	14,6%	123,97	294	11,5%
CRG 6. Dues malalties cròniques dominants	93.846	29,3%	40.836.545,78	66,6%	435,14	1.375	53,8%
CRG 7. Tres malalties cròniques dominants	4.451	1,4%	5.239.924,04	8,5%	1177,25	308	12,1%
CRG 8. Neoplàsies	2.813	0,9%	1.819.365,83	3,0%	646,77	146	5,7%
CRG 9. Malalties catastròfiques	1.433	0,4%	1.139.835,81	1,9%	795,42	62	2,4%
Total	319.931	100,0%	61.349.699,75	100,0%		2.554	100,0%

1. La població considerada és la població assignada atesa que ha estat visitada almenys una vegada durant l'any als serveis de medicina de família, pediatria o infermeria.

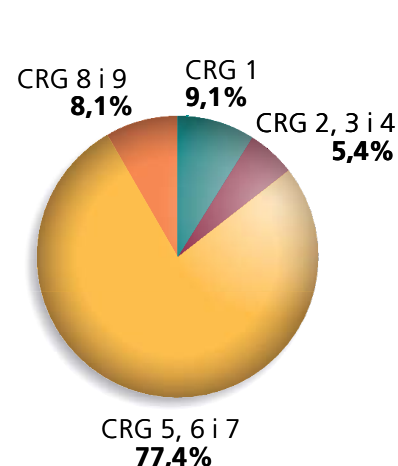
Població assignada atesa

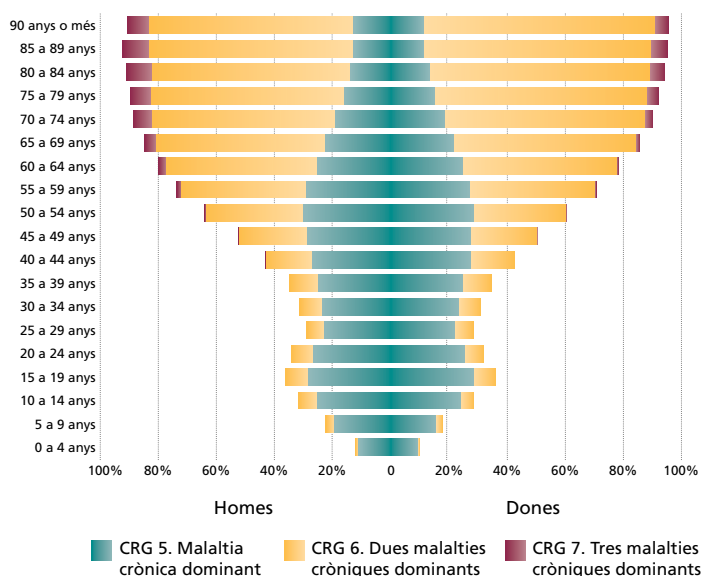
Despesa en farmàcia

Pacients amb dos o més ingressos urgents

Prevalença de les malalties cròniques importants per edat i sexe

La prevalença de les malalties cròniques augmenta amb l'edat i és altament freqüent, tant en homes com en dones, en edats avançades. A més, en aquestes edats, hi ha una elevada prevalença de multimorbiditat crònica, és a dir, persones amb més d'una malaltia crònica simultàniament.

Com es mostra en el gràfic, més del 80% de la població de 65 anys o més atesa als centres de l'ICS a la Catalunya Central pateix alguna malaltia crònica important, com ara diabetis, hipertensió, malaltia pulmonar obstructiva crònica, asma o insuficiència cardíaca. En aquesta població és més freqüent patir dues o més malalties cròniques simultàniament que no pas una.

Activitat d'atenció primària

		% variació	
		Total	2013/2012
Visites EAP		2.898.563	0,1
Medicina de família		1.507.677	-0,6
Visites presencials	Al centre	1.223.283	-1,9
	A domicili	38.468	5,9
Visites no presencials	Telefòniques	160.025	-21,2
	Telemàtiques	85.901	176,7
Pediatría		271.112	-0,4
Visites presencials	Al centre	248.275	-0,8
	A domicili	312	35,7
Visites no presencials	Telefòniques	19.875	-2,9
	Telemàtiques	2.650	133,3
Infermeria		1.007.065	0,8
Visites presencials	Al centre	857.775	-0,7
	A domicili	70.737	3,7
Visites no presencials	Telefòniques	66.385	6,7
	Telemàtiques	12.168	147,5
Odontologia		79.902	0,8
Visites presencials	Al centre	77.021	0,0
Visites no presencials	Telefòniques	2.559	15,2
	Telemàtiques	322	436,7
Treball social		32.807	11,7
Visites presencials	Al centre	17.721	5,4
	A domicili	2.851	9,2
Visites no presencials	Telefòniques	11.785	19,1
	Telemàtiques	450	946,5

		% variació	
		Total	2013/2012
Visites atenció continuada i urgent		159.131	-1,3
Visites presencials	Al centre	143.243	-0,7
	A domicili	12.108	-5,1
Visites no presencials	Telefòniques	3.780	-10,7
Visites ASSIR		143.620	-0,4
Visites presencials	Al centre	128.225	-2,5
	A domicili	115	25,0
Visites no presencials	Telefòniques	11.773	3,8
	Telemàtiques	3.507	188,9
Visites PADES		15.205	40,8
Visites presencials	Al centre	6.552	41,1
	A domicili	4.012	60,7
Visites no presencials	Telefòniques	4.641	26,8
Salut internacional			
Pacients atesos		814	
Visites de viatgers		814	
Vacunacions		2.181	

Font: SIAP i PROSICS.

Indicadors sintètics de qualitat

Estàndard de qualitat assistencial

L'Estàndard de qualitat assistencial (EQA) és la principal eina que utilitza l'ICS per avaluar la qualitat assistencial dels seus equips d'atenció primària. Durant l'any 2013, els principals indicadors clínics integrats en l'EQA han millorat respecte de l'any 2012 i han arribat als seus millors resultats des de la seva implementació l'any 2007. En termes de nombre de casos resolts, aquests resultats es tradueixen en un increment del nombre de pacients millor tractats o controlats. Comparat amb les dades de l'any 2012, aquest

increment arriba, per exemple, a més d'un 11% en el cas dels pacients amb una malaltia cerebrovascular isquèmica amb correcte control de l'LDL-colesterol o en el cas de pacients amb aritmia completa per fibril·lació auricular (ACxFA) amb adequació de tractament antiagregant o anticoagulant; o a més d'un 17% en el dels pacients amb insuficiència cardíaca adequadament tractats amb un betabloccador, com es presenta a la taula següent.

	Casos resolts correctament	% sobre el total de casos	% variació 2013/2012
Control de patologies cròniques			
Control de TA en pacients amb HTA	48.547	69,31	5,69
Control de TA en pacients amb malaltia de risc cardiovascular	23.405	61,04	7,40
DM tipus 2 < 80 anys amb control acceptable d'HbA1C	12.841	66,25	5,75
Cribatge de peu diabètic en pacients amb DM tipus 2	16.360	66,06	4,38
Cribatge de retinopatia diabètica en pacients amb DM tipus 2	15.063	77,71	6,28
AVC amb tractament antiagregant	5.976	94,20	6,52
AVC amb control LDL acceptable	3.599	56,73	11,70
Cardiopatia isquèmica amb betabloccadors	5.640	69,28	8,03
Cardiopatia isquèmica amb tractament antiagregant	7.779	95,55	5,06
Cardiopatia isquèmica amb control LDL acceptable	5.170	63,51	4,19
ACxFA amb adequació de tractament antiagregant/anticoagulant	5.001	83,78	11,83
Insuficiència cardíaca amb tractament amb IECA/ARA II	3.022	73,89	11,18
Insuficiència cardíaca amb tractament amb betabloccadors	2.303	56,31	17,20
Valoració integral de pacients en ATDOM	3.162	93,03	8,25
Valoració de risc de nafres en pacients en ATDOM	3.271	96,23	7,95
Activitats preventives			
Vacunació sistèmica infantil	58.456	89,94	0,77
Vacunació antigripal > 59 anys	47.018	47,59	7,07
Vacunació antigripal 15-59 anys amb factors de risc	4.566	21,10	2,01
Vacunació antigripal < 15 anys amb factors de risc	724	24,71	-7,18
Vacunació antitetànica de l'adult	234.850	69,19	3,26
Cribatge d'obesitat entre 6 i 14 anys	29.473	76,23	4,46
Cribatge d'hàbits tòxics en adolescents	2.717	68,35	11,90
Cribatge de consum d'alcohol (15-79 anys)	123.119	39,57	3,31
No fumadors en població amb patologia de risc	74.160	79,29	6,85
Cessaments de tabac en els darrers 12 mesos	3.995	6,57	7,65

Estàndard de qualitat de prescripció farmacèutica

L'Estàndard de qualitat de prescripció farmacèutica (EQPF) és una eina de mesura que l'ICS utilitza des de 2003 dins el procés d'incentivació professional per a la millora de la qualitat de la prescripció de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària.

El conjunt d'indicadors que el componen es defineix com el patró d'ús de medicaments generat quan s'utilitza l'opció terapèutica recolzada per la millor evidència científica disponible en l'abordatge dels problemes de salut propis d'un nivell assistencial. Aquests patrons s'acostumen a ajustar d'acord amb la prevalença dels problemes de salut prioritzats i les característiques demogràfiques dels pacients atesos.

Al llarg dels anys, les diferents versions disponibles de l'EQPF han estat sotmeses a diversos procediments de validació amb dades procedents de les històries clíniques i han demostrat la seva correlació amb les dades clíniques registrades. Així mateix, han demostrat que els seus valors es correlacionen positivament amb els resultats assistencials dels equips d'atenció primària i negativament amb la despesa farmacèutica que la seva activitat genera.

Cal destacar que tot i que l'exigència de l'eina ha augmentat en cada nova versió, la puntuació assolida en l'EQPF no ha parat de millorar any rere any. Així doncs, l'any 2013 ha estat de 65 punts, respecte dels 57 de l'any 2012 i els 39 de 2011.

Indicadors	Objectiu mínim resultat	Objectiu màxim resultat	Resultat EQPF	Assoliment
Seguiment de les recomanacions del Programa d'harmonització farmacoterapèutica de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària i comunitària (PHF-APC)	≤ 1,8	≤ 1,2	2,04	0
Utilització d'antihipertensius				
% diürètics o associats recomanats / total d'antihipertensius	≥ 26	≥ 30	27,18	1
% ARA II / (IECA + ARA II)	≤ 43	≤ 32	42,42	2
% fàrmacs antihipertensius recomanats / total d'antihipertensius	≥ 62	≥ 68	63,12	4
Utilització d'antiulcerosos				
DHD* del total d'antiulcerosos	≤ 112	≤ 100	107,83	4
% fàrmacs IBP recomanats / total d'IBP (inhibidor de bomba de protons)	≥ 88	≥ 91	90,29	2
Utilització de medicaments per a patologia musculoesquelètica				
DHD* del total d'AINE (antiinflamatoris no esteroïdals)	≤ 35	≤ 30	31,99	2
% fàrmacs AINE recomanats / total d'AINE	≥ 79	≥ 82	82,24	2
DHD* del total de condroprotectors	≤ 6	≤ 4	4,61	2
Utilització de medicaments per a l'osteoporosi				
DHD* del total de medicaments per a l'osteoporosi	≤ 17	≤ 14	10,3	6
% fàrmacs per a l'osteoporosi recomanats / total de fàrmacs per a l'osteoporosi	≥ 40	≥ 50	58,82	4
Utilització d'antibiòtics				
DHD* del total d'antibiòtics	≤ 11	≤ 9	10,4	4
% penicil·lines / total d'antibiòtics		≥ 60	60,11	1
% amoxicil·lina / amoxicil·lina + amoxicil·lina-clavulànic		≥ 50	52,15	1
% fàrmacs recomanats / total d'antibiòtics	≥ 70	≥ 74	70,27	1
Utilització d'antilipemians				
% fàrmacs hipolipemians recomanats / total d'hipolipemians	≥ 73	≥ 81	77,81	10
Utilització de fàrmacs per a patologia respiratòria (asma i MPOC)				
% associacions β2 de llarga durada + corticoides / total d'antiasmàtics	≤ 30	≤ 25	29,5	2
% fàrmacs antiasmàtics recomanats / total d'antiasmàtics	≥ 66	≥ 72	68,39	4
Utilització d'antidepressius				
DHD* del total d'antidepressius	-	-	73,62	0
% fàrmacs antidepressius recomanats / total d'antidepressius	≥ 57	≥ 64	61,06	5
Utilització d'ansiolítics i hipnòtics				
DHD* del total d'ansiolítics i hipnòtics	≤ 74	≤ 63	78,46	0
% fàrmacs ansiolítics i hipnòtics recomanats / total d'ansiolítics i hipnòtics	≥ 85	≥ 87	90,36	4
Utilització d'antidiabètics no insulínics				
% fàrmacs antidiabètics no insulínics recomanats / total d'antidiabètics no insulínics	≥ 79	≥ 85	80,44	4
Total assoliment				65

* Dosis diàries dia / 1.000 habitants dia ajustades per trams d'edat i actiu / pensionista

Font: Unitat de Coordinació i Estratègia del Medicament i SISAP.

Estàndard de qualitat diagnòstica

Com a complement de l'EQA, l'any 2013, l'ICS ha posat en marxa un altre indicador sintètic: l'Estàndard de qualitat diagnòstica (EQD). Es tracta d'un conjunt d'indicadors clínics adreçats a millorar la qualitat del registre diagnòstic a la història clínica d'atenció primària (ECAP).

L'EQD analitza els diagnòstics registrats pels metges a la història clínica a partir de cinc dimensions: l'ús correcte del registre diagnòstic, la concordança entre els tractaments i els diagnòstics, l'adequació dels nous diagnòstics, la concordança entre els criteris diagnòstics establerts i els diagnòstics fets, i l'especificitat diagnòstica del grau funcional o de la gravetat de la malaltia.

En concret, es mesura la qualitat en el registre diagnòstic de quinze problemes de salut crònics prevalents en atenció primària: la hipertensió arterial, la diabetis mellitus tipus 2, la hipercolesterolèmia, l'obesitat, la insuficiència cardíaca (IC), la malaltia renal crònica, la malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC), l'asma, l'osteoporosi, la incontinència urinària, la incontinència fecal, l'anèmia, la demència, l'hipotiroïdisme primari i la migranya.

La dimensió EQD1 inclou un únic indicador que mira el percentatge de visites que tenen lligades un diagnòstic a l'ECAP. L'EQD2 inclou cinc indicadors que miren la concordança entre la prescripció de determinats fàrmacs inequívocament indicats per a un problema de salut i l'existència d'aquest diagnòstic a ECAP. L'EQD3 està formada per onze indicadors que miren davant nous diagnòstics donats d'alta a ECAP si es compleixen els criteris diagnòstics per a aquests problemes de salut. L'EQD4 inclou quatre indicadors que miren si davant l'existència de determinats criteris diagnòstics d'una determinada malaltia, aquesta està donada d'alta com a diagnòstic. Finalment, l'EQD5 inclou tres indicadors que miren si davant d'un diagnòstic d'IC, MPOC o asma, està especificat el seu grau de gravetat.

A llarg del 2013, s'ha produït una millora important a totes les dimensions de l'EQD, tal com queda reflectit a la taula següent.

EQD	Resultat a gener de 2013	Resultat a desembre de 2013	% variació gener/desembre
EQD1. Ús correcte del registre diagnòstic	54,39%	64,87%	19,27%
EQD2. Concordança entre tractaments i diagnòstics	79,55%	85,63%	7,64%
EQD3. Adequació de nous diagnòstics	50,07%	60,33%	20,49%
EQD4. Concordança entre criteris i diagnòstics	64,03%	73,18%	14,28%
EQD5. Especificitat diagnòstica	6,61%	24,41%	269,31%

Farmàcia

Els objectius estratègics de l'ICS en l'àmbit de la farmàcia són promoure la prescripció saludable i prudent dels medicaments, fomentar l'ús racional, segur i adequat dels productes sanitaris i dels medicaments, promoure la qualitat, l'equitat d'accés i la gestió eficient de la prestació farmacèutica, i millorar els resultats de salut de la població.

Segons el grau de complexitat i multidisciplinarietat de l'atenció sanitària així com del seguiment de l'evolució de l'estat de salut del pacient, cal diferenciar els medicaments amb recepta mèdica que es dispensen a les oficines de farmàcia dels medicaments hospitalaris de dispensació ambulatoria (MHDA), que donen els serveis de farmàcia a pacients no ingressats mitjançant una ordre mèdica.

La introducció de la recepta electrònica, que substitueix les tradicionals receptes en paper, suposa un pas important pel que comporta de millora de la qualitat assistencial, de facilitat i simplificació de l'accés dels pacients (especialment en el cas de recollida de recep-

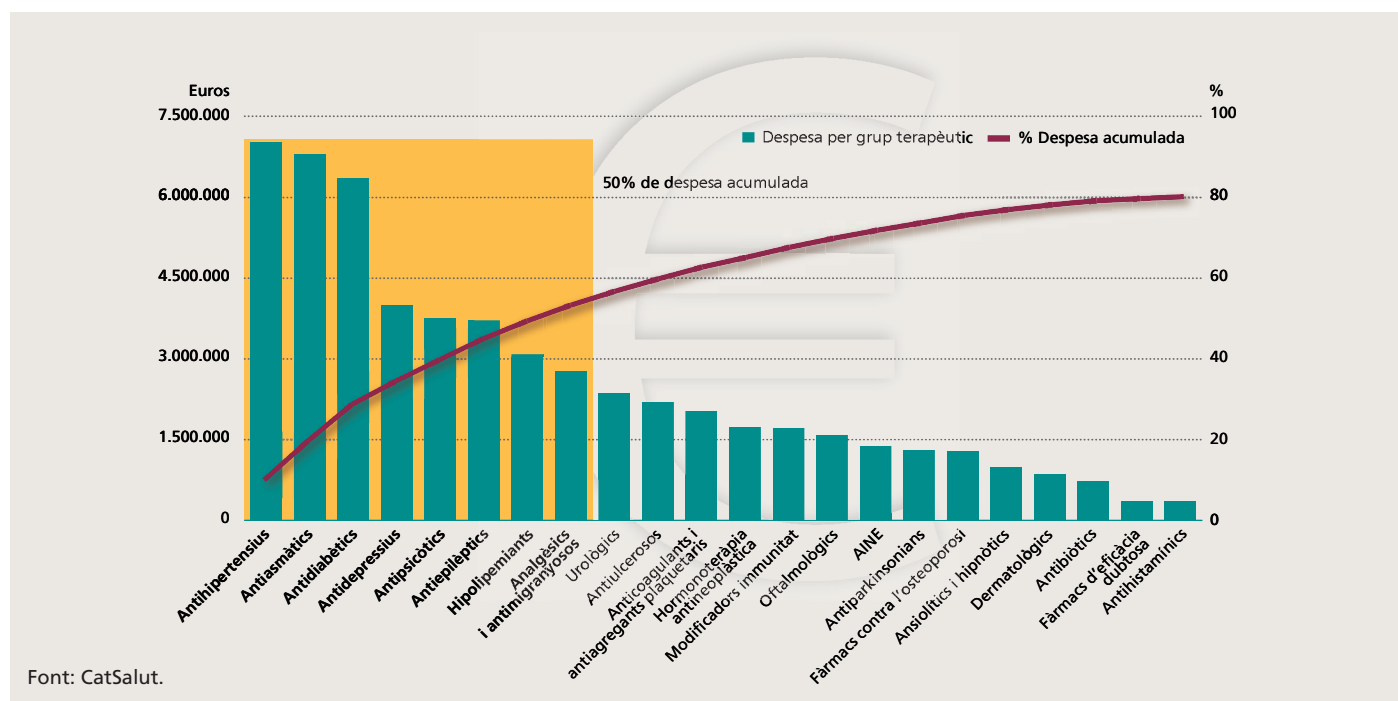
tes) i de seguretat en l'ús de medicaments per les possibilitats que ofereix en el seguiment terapèutic i en el control de duplicitats i interaccions. Així mateix, contribueix a millorar els processos de prescripció i dispensació i afavoreix que la ciutadania en faci un consum més racional. En definitiva, afavoreix una prestació farmacèutica de més qualitat i més sostenible per al conjunt del sistema de salut.

Aquest procés d'implantació progressiva ha permès fer el canvi de la recepta en paper a plans terapèutics amb totes les garanties, tant de seguretat en l'intercanvi d'informació com de protecció i confidencialitat de les dades de la ciutadania.

Durant el 2013, a tot l'ICS s'ha reduït en un 37% el nombre de duplicitats terapèutiques existents (53.843) a la prescripció activa dels pacients. També s'ha reduït en un 50% el nombre de pacients amb medicació contraindicada que tenia una alerta de seguretat de l'Agència Espanyola del Medicament i Productes Sanitaris.

Prescripció farmacèutica dispensada a les oficines de farmàcia

Despesa per grup terapèutic

El patró de consum dels medicaments amb recepta mèdica és l'habitual. Com s'observa en el gràfic, vuit grups terapèutics representen el 50% de la despesa acumulada. Entre els grups de fàrmacs que han generat més despesa destaquen els antihipertensius, els antiasmàtics i els antidiabètics.

Indicadors de mesura de l'adhesió a la Guia farmacoterapèutica de l'ICS

Monitoritzar l'adhesió a la GFT és un objectiu rellevant per tal d'adequar els tractaments a una correcta selecció de fàrmacs.

Adhesió a la Guia farmacoterapèutica ICS 2013	
Adhesió a la Guia farmacoterapèutica de l'ICS ¹	–
Seguiment de recomanacions PHF-APC ²	2,01
Utilització d'antihipertensius ³	42,15
Utilització d'antidiabètics no insulínics ⁴	80,79

1. Percentatge de medicaments prescrits i recomanats a la Guia farmacoterapèutica de l'ICS
2. Percentatge de medicaments prescrits i avaluats pel Programa d'harmonització farmacoterapèutica de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària i comunitària (PHF-APC) del CatSalut amb alternativa més adequada
3. Percentatge d'utilització d'ARA II respecte de la utilització d'IECA i ARA II (ARA II: antagonistes dels receptors d'angiotensina; IECA: inhibidors de l'enzim convertidor de l'angiotensina)
4. Percentatge d'antidiabètics no insulínics recomanats prescrits

Evolució de la prescripció farmacèutica dispensada (envasos)

Prescripcions	2013	% variació 2013/2012
Total	6.905.164	-5,4
Electròniques	6.431.009 (93,1%)	1,9

Font: CatSalut.

Les xifres de prescripcions dispensades mostren el nivell d'utilització de la prescripció electrònica als equips d'atenció primària de l'ICS a la Catalunya Central, amb un augment respecte l'any 2012 de quasi el 2%.

Unitat de Farmàcia de la Catalunya Central

De la Unitat de Farmàcia (UF) d'Atenció Primària de la Catalunya Central depenen 76 farmàcies i 95 centres de vacunació (de l'ICS i aliens), als quals subministra medicació i vacunes i també coordina, informa i forma els seus professionals en relació amb el seu ús i seguretat. La Guia farmacoterapèutica inclou 94 principis actius de medicaments (130 presentacions diferents) i 23 tipus de vacunes (35 presentacions diferents).

Amb la implantació d'un nou quadern de comandament s'han pogut controlar i analitzar millor les incidències per assolir millores significatives que es resumeixen en els quadres següents: el procés d'aprovisionament de la Unitat de Farmàcia; el subministrament als diferents centres; i en la gestió de caducitats.

Aprovisionament de la Unitat de Farmàcia

	2013				2012			
	Medicaments		Vacunes		Medicaments		Vacunes	
	Nre.	Import	Nre.	Import	Nre.	Import	Nre.	Import
Comandes a proveïdors	428	123.358	132	3.582.695	415	150.532	86	2.534.201
Nre. trencaments d'estoc ¹	23	----	28	----	4	----	----	----
Adaptació d'especialitats farmacèutiques ²	1.850	----	----	----	791	----	----	----
Preparació test de l'alè ²	850	----	----	----	----	----	----	----
Preparació interrupció embaràs	785	13.111	----	----	279	4.660	----	----
Reenvasat medicació ²	938	----	----	----	698	----	----	----

Import en euros.

1. Que ha comportat la falta de subministrament puntual a un centre.
2. L'adaptació significa ratllar el cupó del precinte en aquells medicaments que en tenen, per evitar la seva comercialització posterior.

Subministrament als centres de salut i centres de vacunació

	2013				2012			
	Medicaments		Vacunes		Medicaments		Vacunes	
	Nre.	Import	Nre.	Import	Nre.	Import	Nre.	Import
Modificació estoc mensual ¹	964	----	532	----	376	----	37	----
Comandes mensuals	785	152.947	943	3.390.103	767	188.779	890	3.020.034
Comandes urgents	205	----	302	----	200	----	323	----
Tipus M/V servits ²	25.544	----	8.053	----	26.894	----	7.680	----
Comandes estupefaents	220	694	----	----	203	547	----	----

Import en euros.

1. Anualment la UF revisa els estoc mensuals pactats de tots els centres. Els centres poden sol·licitar la modificació (M) d'estoc, alta (A) o baixa (B) de medicaments i/o vacunes. El 2013: 98 B, 137 A i 1.277 M. El 2012: 14 B, 174 A i 275 M.

2. Tipus diferents de medicaments i vacunes que formen part de les comandes mensuals i urgents.

Gestió de caducitats i deteriorament

	2013				2012			
	Medicaments		Vacunes		Medicaments		Vacunes	
	Nre.	Import	Nre.	Import	Nre.	Import	Nre.	Import
Caducat a Farmàcia	103	482	----	3.422	1.990	2.757	504	5.302
Etiquetat específic ¹	1.053	----	725	----	1.875	----	4.693	----
M/V informats caducitat propera ²	215	----	223	----	195	----	70	----
Sol·licitud/acceptació bescanvi ³	1.041/926	----	2.797/2.677	----	387/53	----	51/50	----
Caducat als centres	1.073	2.875	1.095	19.413	1.509	3.484	3.532	49.365
Deteriorat als centres	220	1.155	948	11.509	2	3	1.069 ⁴	19.127 ⁴
Trencaments de la cadena de fred	----	----	21	22.450 ⁵	----	----	25	14.879 ⁵

Import en euros.

1. La UF marca en vermell els medicaments i/o vacunes que distribueix i caduquen en el decurs dels propers dotze mesos.

2. Mensualment s'edita un informe de tipus de medicaments (M) i vacunes (V) distribuïts que caducaran d'aquí a quatre mesos.

3. Els centres poden sol·licitar retornar i/o bescanviar els medicaments i/o vacunes que caducaran d'aquí a quatre mesos si estimen no utilitzar-los. Si hi ha possibilitat de reconduir-los a un altre centre la UF accepta el bescanvi per unitats de caducitat més llarga.

4. Unitats deteriorades i cost per trencament de la cadena de fred. Correspon a les pèrdues no immediates.

5. Correspon al valor de les pèrdues immediates un cop es produeix el trencament de la cadena de fred.

► Gestió econòmica

Resultat pressupostari de l'exercici 2013: ingressos i despeses

L'any 2013, encara immersos en la situació de crisi econòmica, destaca l'assoliment dintre dels marges pressupostaris assignats.

Com en els exercicis anteriors, s'han continuat reduint les despeses corrents de funcionament, especialment la despesa de capítol I. Igualment, hem pogut dedicar a inversions 269.265,19 euros. Això ha estat possible per una gestió més eficient dels recursos amb la col·laboració i complicitat de tots els professionals d'aquesta Gerència Territorial.

La despesa de farmàcia per capita ha continuat disminuint respecte de l'any passat en un 9,92%. Actualment és de 203,96 € per capita de la població atesa, ponderada per edat.

La despesa de funcionament de l'atenció primària per capita, en referència a la població atesa ponderada per edat, queda establerta en 137,50 euros.

Indicadors

Despesa líquida de farmàcia per capita / població atesa ponderada (edat)			
	2012	2013	% variació 2013/2012
Atenció primària	226,41 €	203,96 €	-9,92

Despesa* de funcionament de l'atenció primària per capita / població atesa ponderada (edat)			
	2012	2013	% variació 2013/2012
Atenció primària	138,22 €	137,50 €	-0,52

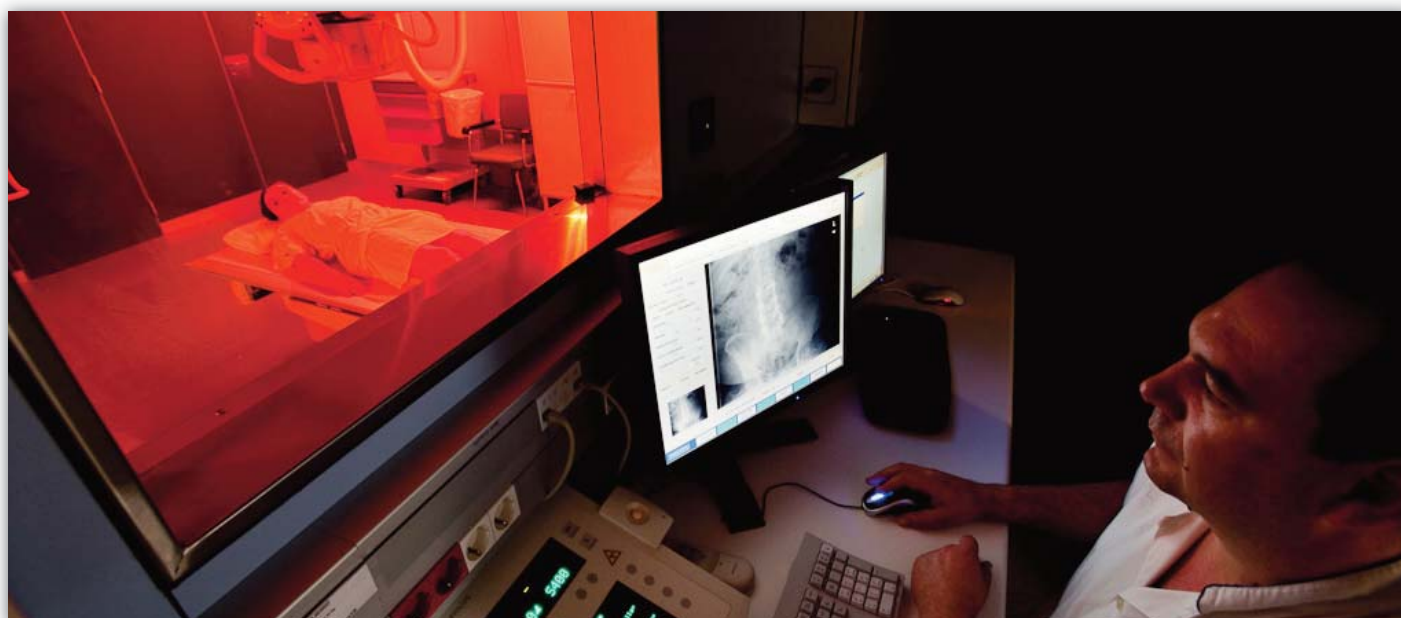
* Inclou despeses de personal, producte intermedi, tires reactives i material.

Pressupost inicial 2013	82.417.243,87
Transferència del CatSalut (assignació)	81.178.106,51
Ingressos propis (assignació)	1.239.137,36
Modificacions del pressupost	763.521,49
Generacions de crèdit per ingressos del fons de formació contínua	28.352,00
Assignacions finalistes	735.169,49
Pressupost final 2013	83.180.765,36
Despesa de l'exercici 2013 (obligacions)	82.654.767,32
Despesa de personal	67.602.179,67
Despesa en béns corrents i serveis	14.783.322,46
Inversions reals	269.265,19
Resultat pressupostari 2013	525.998,04

Dades no incloses en el tancament pressupostari	
Facturació interna neta	-549.038,79
Imputació de despeses del Centre Corporatiu*	3.361.707,62
Imputació d'ingressos propis del Centre Corporatiu	121.780,27

En euros.

* Les despeses del Centre Corporatiu inclouen, a banda de les despeses de personal de serveis centrals i de funcionament i manteniment de l'edifici, aquelles que afecten tots els centres però que es tramiten centralitzadament, com ara els sistemes d'informació, la pòlissa de responsabilitat civil o el pagament de sentències, entre d'altres.

El projecte de transformació de l'ICS es reorienta per adequar-lo a l'encàrrec del Parlament de Catalunya.

El procés d'integració dels serveis de radiodiagnòstic i medicina nuclear de l'ICS a l'IDI s'inicia a Tarragona, Terres de l'Ebre i Girona.

L'ICS avança en el procés d'unificació territorial dels laboratoris clínics.

L'ICS impulsa el desenvolupament d'un model assistencial col·laboratiu basat en els sistemes d'informació i les eines de gestió clínica.

► Projectes estratègics

L'ICS a la Catalunya Central treballa amb els proveïdors del territori l'atenció sanitària integral

A la Catalunya Central, la ciutadania se situa en el centre del sistema sanitari en un territori ampli i dispers, amb nuclis urbans, rurals i d'alta muntanya, i amb quatre proveïdors sanitaris diferents.

En aquest context, la col·laboració entre entitats, les aliances i les sinergies amb les institucions del territori han de constituir la línia transversal que sustenti els eixos de treball en l'atenció sanitària integral territorial: instaurar i consolidar un model d'atenció integral i d'accessibilitat òptima per a la població del territori; aplicar un model de recerca, docència i innovació compartit; i millorar les relacions entre els professionals i nivells.

Al Bages, la Gerència Territorial Catalunya Central i Althaia van endegar a final de l'any 2012 un pla estratègic. El 2013, les línies estratègiques treballades han estat: increment de la capacitat resolutiva i de proximitat, mitjançant circuits, seguiment i proactivitat del malalt crònic complex; consultes d'acte únic a reumatologia; interconsultes digitals de teledermatologia; plataforma de coordinació en cirurgia vascular i les integracions d'oftalmologia i aparell locomotor; atenció urgent amb la creació d'un grup de treball d'atenció urgent en el territori; autocura i promoció de la salut amb el Programa Pacient Expert Catalunya® territorial i grup de treball de risc cardiovascular; sostenibilitat amb l'organització sense papers utilitzant vies de comunicació segures i electròniques de petició i rebuda d'informes; i seguretat de les receptes electròniques.

L'ICS a Osona i el Consorci Hospitalari de Vic (CHV) han treballat conjuntament diferents línies de col·laboració com ara el circuit de diagnòstic ràpid, derivacions, producte intermedi, llistes d'espera, etc.

Cal destacar especialment el Servei d'atenció a les persones diabètiques que es porta a terme a les dependències del Centre d'Atenció Primària Osona, que compta amb els endocrinòlegs del CHV i el personal de suport de l'ICS. És igualment destacable el Programa de la intervenció conductista en la bufeta hiperactiva que es porta a terme entre el Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) Osona i professionals especialistes de l'Hospital General de Vic.

Pel que fa a l'Anoia, s'ha treballat un model territorial per a una dermatologia sostenible mitjançant la cooperació territorial del Servei d'Atenció Primària Anoia i el Consorci Sanitari de l'Anoia. El 2013 tots els equips d'atenció primària s'han equipat amb dermatoscop, càmera fotogràfica i adaptador; tretze metges d'atenció primària han rebut formació teòrica i pràctica i han passat a ser referents dels seus centres, assumint consultoria de patologia dermatològica, consolidant l'ús del dermatoscop, la crioteràpia, la pràctica de biòpsies i exèresi, la teledermatologia i el filtre adequat de la patologia susceptible de derivació sobre la base de criteris consensuats amb els dermatòlegs de referència.

Els objectius d'aquest model col·laboratiu són: estandarditzar la carta de serveis; disminuir les derivacions convencionals al servei de la teledermatologia; augmentar les consultes telemàtiques; i augmentar la resolució des de l'atenció primària, amb el resultat d'una disminució del 43,55% en derivacions convencionals i un 36% de la llista d'espera de dermatologia.

Un conveni entre l'ICS i la Fundació Hospital Sant Bernabé permet crear un ACUT a la comarca del Berguedà

Al juliol de 2013 s'ha signat d'un conveni de col·laboració entre l'ICS i la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga per al desenvolupament d'un dispositiu d'atenció continuada d'urgències territorial (ACUT) a la comarca del Berguedà.

Aquesta aliança estratègica ha fet possible la creació d'un servei de gestió integrada de base territorial, modern i sostenible al Berguedà, que coordina la prestació unificada dels dispositius d'atenció continuada de l'ICS i del nivell I d'urgències de l'Hospital Sant Bernabé. El nou sistema ACUT actua en forma de dispositiu comú durant els horaris en què els centres d'atenció primària no presten servei.

Amb aquest nou dispositiu ha finalitzat el desplegament del model en els quatre territoris de l'ICS a la Catalunya Central: Anoia, Bages, Berguedà i Osona.

El model d'autonomia de gestió es generalitza a l'ICS a la Catalunya Central

L'any 2013 la totalitat dels equips d'atenció primària de l'ICS a la Catalunya Central s'han gestionat mitjançant el model d'autonomia de gestió.

El model es basa en l'apoderament professional, la descentralització de les decisions i la cultura de responsabilització, amb els objectius de millorar els resultats clínics i de satisfacció dels pacients, augmentar la satisfacció dels professionals, prestigiar i donar valor a les competències professionals, millorar l'eficiència de recursos i la racionalització de les despeses.

Les eines principals, a més d'un acord de gestió explícit i un pla funcional propi, amb un sistema d'informació detallat per al seguiment de les dades clínic-assistencials i econòmiques actualitzades mensualment, els equips de la Catalunya Central compten amb un Quadern de comandament pioner, especialment desenvolupat per facilitar d'autogestió, l'anàlisi i la presa de decisions directives.

Quinze entitats proveïdores de la xarxa pública ja utilitzen l'ECAP als seus centres d'atenció primària.

Continua el desplegament del Projecte Argos més enllà dels hospitals de l'ICS.

Els acords de gestió incorporen un nou apartat lligat al contracte programa del CatSalut.

Els professionals utilitzen tauletes per millorar l'accessibilitat a la informació clínica en l'atenció domiciliària

S'ha engegat un projecte que pretén utilitzar vuit tauletes per tenir accés al programa ECAP des de fora dels centres d'atenció primària, per tal que els professionals puguin disposar de la informació clínica necessària en les visites d'atenció domiciliària. El 2013, 30 professionals d'atenció continuada i cinc de la Unitat d'Atenció a la Cronicitat i Complexitat n'han tingut disponibilitat. Els resultats han estat molt satisfactoris quant a la funcionalitat dels aparells per donar eficiència al continuïm assistencial.

L'ASSIR Anoia i el Servei d'Obstetrícia de l'Hospital d'Igualada han actualitzat el protocol per a derivacions de risc

El Protocol de seguiment d'embaràs de risc estableix que quan es detecta un risc alt o molt alt d'hipertensió, bessons, amenaça de part prematur, cardiopatia, anèmia severa, diabetis, etc., es pugui realitzar una derivació des de l'ECAP al servei d'obstetrícia de risc i que la gestant sigui visitada en el període d'una setmana.

► Innovació i millores assistencials

El SAP Anoia rehabilita, gestiona i amplia les prestacions i productes ortopèdics

El projecte es va iniciar l'any 2011 i té com a objectiu fomentar la reutilització dels articles ortopèdics mitjançant l'oferiment de préstec de l'aparell. Enguany, s'ha actualitzat el circuit de la prestació d'aparells ortoprotètics (PAO) ja establert, s'ha fet difusió als equips d'atenció primària (EAP), i des del Servei d'Atenció Primària (SAP) Anoia s'ha elaborat una base de dades per al seguiment del projecte. D'altra banda, s'ha creat la figura del responsable de la tramitació dels PAO a cada EAP; aquest referent, davant d'una sol·licitud de PAO, es posa en contacte amb la treballadora social per poder oferir el préstec de l'aparell i en el tràmit de formalitzar un nou PAO dona informació del banc de préstec i el seu funcionament. El 2013 s'han tramitat 192 sol·licituds al CatSalut i s'han presat 143 aparells.

La informació del nou circuit ha facilitat les consultes a la treballadora social, per la qual cosa ha possibilitat la reutilització dels articles ortopèdics de l'estoc.

Igualment, la informació personalitzada als usuaris i usuàries ha propiciat la incorporació d'altres articles no finançats al llistat de prestacions de l'estoc, com ara llits articulats, adaptadors, grues, barana de llit, entre d'altres, tots ells per iniciativa dels usuaris donadors.

La digitalització de les proves del Programa de cribratge de càncer de mama evita la impressió de 19.000 mamografies

Enguany s'han digitalitzat les mamografies que es realitzen en el marc del Programa de detecció precoç del càncer de mama del Bages. El nou sistema millora l'accessibilitat que els professionals tenen a les proves diagnòstiques i fa que el circuit esdevingui molt més àgil. A més, els garanteix

més seguretat i disposen de més qualitat en les imatges a l'hora de fer la visualització i el posterior diagnòstic.

Les usuàries també en surten beneficiades, ja que les imatges resten unificades en un arxiu i això permet que un professional pugui comparar les proves encara que se les hagi fet per circuits assistencials diferents.

La millora ha estat possible gràcies a la col·laboració dels professionals de radiologia, atenció al ciutadà i sistemes d'informació de l'ICS a la Catalunya Central, la Fundació Althaia i de l'Oficina de Cribratge del Càncer de Mama.

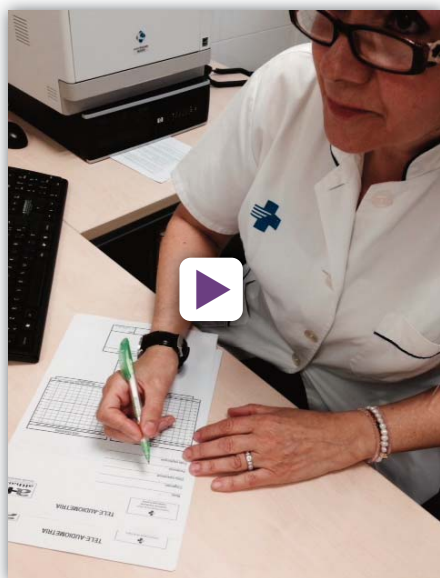

El Bages estrena un nou servei de teleaudiometries

La comarca del Bages ha implantat un nou servei de teleaudiometries. Aquest projecte innovador a la Catalunya Central permet que el metge de família faci una consulta telemàtica a l'especialista del servei d'otorinolaringologia (ORL) de l'hospital de referència, sense necessitat que el pacient hi sigui present.

D'aquesta manera, quan un pacient amb problemes de sordesa, vertígens o acúfens es fa una audiometria al CAP, els resultats d'aquesta prova juntament amb una descripció del seu problema clínic es registren a la història clínica informatitzada. Tot seguit, es programa una consulta telemàtica del metge de família amb l'otorinolaringòleg que, a través de la mateixa estació de treball, respon la consulta amb les recomanacions sobre el tractament i el seguiment.

A la Catalunya Central s'ha consolidat la telemedicina en teledermatologia, teleúlceres, teleoftalmologia i teleaudiometria.

Igual que la resta de serveis de telemedicina implantats al territori, el projecte pretén reduir les llistes d'espera, en aquest cas del servei d'ORL, optimitzar els recursos assistencials i evitar desplaçaments innecessaris dels usuaris a l'hospital en una comarca amb molta dispersió geogràfica.

L'EAP Tona ha iniciat un canvi en el seu model assistencial d'atenció a les persones en situació de dependència i complexitat

Els professionals de l'EAP Tona han evidenciat la necessitat de plantejar un canvi en el seu model assistencial i organitzatiu per donar resposta a les diferents necessitats de la població en situació de dependència i complexitat, partint de la persona, el seu benestar i la seva qualitat de vida com a eix d'atenció de les seves actuacions.

El model aposta per la promoció de l'autocura i autonomia del pacient: Programa Pacient Expert Catalunya®, grups psicoeducatius, educació grupal, tabac, etc., mitjançant una comissió de promoció de la salut i enveïlliment actiu, en la qual participen tots els agents de la comunitat, serveis socials, serveis de salut i residencials.

A l'EAP Tona s'ha establert un clar lideratge en cronicitat. Per aquest motiu, s'ha creat la Unitat d'Atenció a la Complexitat (UAC), una unitat multidisciplinària que ha desenvolupat, en consonància amb el model col·laboratiu social Tona, una reorganització assistencial per a la millora en l'abordatge del pacient crònic complex i dels afectats per malaltia crònica avançada.

Un professional sanitari de la UAC dóna atenció telefònica en horari de 8 a 21 h, de dilluns a divendres, amb capacitat de resposta per al mateix dia i atenció als pacients de les residències de Tona.

El Projecte ASACO ha iniciat la segona fase

En aquesta segona fase, el Projecte d'agents de salut comunitària (ASACO) pretén promoció de la salut de les persones implicant-hi els agents locals de tres àrees específiques. Aquesta implicació ha començat durant el primer trimestre de 2013 amb una formació conjunta dels professionals sanitaris i agents locals dels territoris escollits, centrada a mostrar tant l'impacte que tenen els determinants socials sobre la salut com també una perspectiva salutogènica i de model d'actius. Posteriorment, s'han creat els grups motors de salut comunitària en el territori per poder reconèixer els factors generadors de salut de la zona. Al mateix temps, s'ha establert una estratègia de difusió del projecte mitjançant un blog i l'edició d'un vídeo.

La plataforma informàtica de proveïdors del Bages-Solsonès s'ha ampliat a nous serveis

La plataforma informàtica Càpita Bages-Berguedà permet fer interconsulta entre tots els proveïdors d'aquest territori. El 2013 s'ha obert a totes les especialitats de l'Hospital d'Althaia a través d'ECAP i s'hi han realitzat 4.151 consultes.

Un grup interdisciplinari del SAP Osona i del Consorci Hospitalari de Vic inicia l'elaboració d'un protocol sobre l'alletament matern

Durant l'any 2013, professionals de l'ICS a Osona i del Consorci Hospitalari de Vic (CHV) inicien l'elaboració d'un protocol consensuat sobre l'alletament matern. El grup interdisciplinari està format per una llevadora coordinadora de l'ASSIR Osona, dues infermeres de pediatria dels EAP de Sant Hipòlit de Voltregà i Manlleu i d'una llevadora coordinadora de sala de parts, un infermer responsable de la planta de pediatria i un pediatre coordinador de l'àrea de l'Atenció a la Dona i l'Infant del CHV.

A l'Anoia, l'ASSIR de l'ICS i el Servei Maternoinfantil hospitalari s'han coordinat en diferents procediments per millorar l'atenció a la dona

El Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva de l'ICS a l'Anoia i el Servei Maternoinfantil de l'Hospital d'Igualada han establert una línia de col·laboració per unificar uns circuits de derivacions als serveis de ginecologia, obstetrícia i psicologia de l'Hospital.

Els circuits abasten els procediments obstètrics com ara el seguiment de l'embaràs; la derivació a obstetrícia de risc; la derivació en situacions sociofamiliars de risc per a gestants menors de 16 anys, maltractament físic o negligència contra la dona o a fills anteriors; trastorns mentals; dones consumidores de substàncies tòxiques, entre d'altres, i la coordinació entre les secretaries d'ambdues entitats a l'hora de donar una alta hospitalària per tal d'assignar una vista postpart immediat amb la llevadora que habitualment ha visitat la dona durant l'embaràs.

Quant als procediments ginecològics, es coordinen les derivacions a ginecologia i el circuit entre l'ASSIR Anoia i l'Institut Català d'Oncologia i, pel que fa a l'atenció psicològica, la derivació a l'equip d'atenció a la dona quan la llevadora en detecta la necessitat.

L'ASSIR Anoia ha actualitzat el circuit de mutilació genital femenina que comparteix amb l'Hospital d'Igualada

El Protocol de mutilació genital femenina del Departament de Salut s'activa quan un professional de medicina o infermeria de l'EAP realitza una detecció oportunista a una dona originària de la zona central de l'Àfrica (zona de risc) i la deriva a l'ASSIR per a la confirmació de la mutilació genital femenina (MGF); o bé la dona acut a l'ASSIR directament per a un procés ginecològic o d'embaràs.

Si se'n confirma la mutilació i la dona té filles, es duu a terme educació sanitària per prevenir la pràctica en les filles i es recomana una visita per descartar l'MGF. Si la dona està embarassada, la llevadora ho comunica a la treballadora social de l'Hospital d'Igualada, qui es coordina amb el Servei de Pediatria i la sala de parts. Si el nadó és una nena, s'activa el protocol: s'anota aquest antecedent al seu carnet de salut, es fa constar una alerta sanitària a l'ECAP de la nena i es fa educació sanitària als pares.

► Qualitat

El SAP Bages-Berguedà-Solsonès ha rebut un dels premis a l'Excel·lència Professional que concedeix el Col·legi de Metges de Barcelona

El Col·legi de Metges de Barcelona ha guardonat el Servei d'Atenció Primària i el Servei de Dermatologia del Bages-Berguedà-Solsonès amb el Premi a l'Excel·lència Professional en la modalitat d'Equips assistencials. El Premi reconeix la tasca d'aquest equip per la implantació del servei de teledermatologia que ha contribuït a reduir les llistes d'espera i a millorar l'accessibilitat dels pacients.

El CAP Vic Nord ha rebut el Premi d'Infermeria d'Osona contra el càncer

Osona contra el càncer ha concedit el Premi d'Infermeria al projecte i implantació de la tècnica txi-kung al CAP Vic Nord per a persones amb malalties cròniques evolutives, especialment pacients afectats per càncer. Aquesta pràctica ajuda a prendre consciència del cos i permet l'autococoneixement de les qualitats assistencials pròpies i dels bloquejos existents. En el programa han participat professionals de l'EAP Vic Nord, de l'ASSIR d'Osona i del SAP Osona.

La Gerència Territorial ha utilitzat una nova metodologia per avaluar els estàndards de qualitat i seguretat dels pacients

La Gerència ha avaluat enguany els 33 Estàndards sine qua non de seguretat als equips del territori mitjançant auditories fraccionades per processos i creant auditors de diferents territoris. Un total de quinze professionals, tots ells responsables d'algun procés a nivell de SAP, han format el grup d'avaluadors: adjuntes d'infermeria de cada SAP, farmacèutiques, coordinadores dels ACUT, responsables d'atenció a l'usuari i la responsable de qualitat. Com a observadors, hi podien participar els responsables de qualitat dels equips i membres de la comissió de qualitat.

Les auditories fraccionades per processos han facilitat la identificació de més quantitat d'àrees de millora, donada la major expertesa de cada avaluador en el procés auditat.

S'ha realitzat una enquesta de satisfacció per conèixer la percepció dels equips directius i dels referents de qualitat en la metodologia emprada. El nombre de participants ha estat de 115 (70%). Un 67% creu que les auditories fetes pels propietaris dels processos són més eficients que les auditories fetes per un únic auditor, referent de qualitat. El 81% creu que els resultats obtinguts el 2013 reflecteixen fidelment la situació del seu equip. Un 77% considera que les auditories han servit per detectar errors, millorar i aprendre. Un 30% afirma que la presència d'un observador d'un equip diferent ha estat positiva perquè ha aportat coneixement.

Un projecte per millorar l'atenció a pacients amb ferides cròniques ha estat premiat en el XXV Congrés Nacional d'Infermeria Vascul·lar i Ferides

El projecte Teleúlceres que desenvolupen conjuntament professionals de l'ICS i la Fundació Althaia ha estat guardonat amb el **primer premi** de Comunicació Oral en el XXV Congrés Nacional d'Infermeria Vascul·lar i Ferides.

El projecte aplica els principis de telemedicina i coordina professionals de l'atenció primària i l'hospitalària, amb l'objectiu de millorar la qualitat assistencial que es dona als pacients amb úlceres mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Les memòries d'activitat de l'ICS, premiades per la Fundació Avedis Donabedian.

► Recerca i docència

El projecte ASACO, Agents de Salut Comunitària inicia la prova pilot

El projecte ASACO, impulsat per un equip d'investigadors de la Catalunya Central, té per objectiu capacitar els professionals d'atenció primària i altres agents de la comunitat per treballar en salut comunitària i promoció de la salut.

Abans de finalitzar el 2013 s'han establert contactes amb l'IDIAP Jordi Gol per treballar l'avaluació qualitativa de les activitats del projecte.

La producció científica d'ASACO inclou quatre comunicacions presentades al Congreso Iberoamericano de Epidemiología y Salud Pública, celebrat a Granada el setembre de 2013.

Enguany, la Unitat de Suport a la Recerca de l'ICS a la Catalunya Central ha augmentat l'activitat de recerca i la producció científica

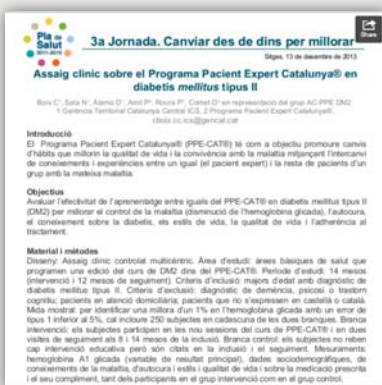
La Unitat de Suport a la Recerca s'ocupa de coordinar els diferents treballs d'investigació científica que duen a terme els professionals de l'ICS de les comarques del Bages, el Berguedà, Osona i l'Anoia. L'any 2013 s'han treballat 26 projectes de recerca relacionats amb la salut en l'àmbit de l'atenció primària. La producció científica també ha augmentat respecte de l'any anterior, amb la publicació de set articles publicats i dos en preparació.

El projecte de recerca del Programa Pacient Expert Catalunya® de la Catalunya Central ha consolidat la segona fase

Durant el 2013, l'assaig clínic sobre el Programa Pacient Expert en diabetis *mellitus*, que va rebre el reconeixement del Premi de Recerca 2012 del Col·legi d'Infermeria de Barcelona, ha estat desplegat i ha entrat en la fase més intensiva del treball de camp, la qual ha inclòs la definició i el disseny dels qüestionaris que s'han utilitzat i dels algorismes de selecció de pacients, i s'ha posat en marxa la dinàmica de les diferents edicions dels cursos inclosos en el projecte. Algunes de les activitats més rellevants d'aquest període han estat la presentació als professionals dels centres participants; la selecció i cita dels pacients per presentar-los l'estudi i obtenir el seu consentiment informat per participar-hi; l'organització del curs i la citació, a part, dels pacients del grup control. Com a fase pilot, pel maig i juny de 2013 han començat les edicions de Cardona i de Sant Vicenç de Castellet (el Pont de Vilomara) i durant el setembre en altres centres de Catalunya Central i de Barcelona ciutat. En acabar l'any, han iniciat les activitats de l'assaig set centres d'atenció primària amb la inclusió d'una vuitantena de casos i de controls.

Amb el nucli d'investigadors de la Unitat de Suport a la Recerca de la Gerència Territorial de la Catalunya Central, hi estan participant gairebé 50 professionals assistencials dels diferents centres d'atenció primària i els professionals del departament d'informàtica que han col·laborat en la selecció dels pacients amb el diagnòstic de diabetis *mellitus* a l'ECAP.

Ha començat la producció científica relacionada amb aquest projecte. S'ha presentat una comunicació a la Jornada del Pla de Salut de Sitges del desembre de 2013.

La II Jornada de Recerca en Formació Sanitària Especialitzada ha acomiadat la segona promoció de metges i metgesses residents i de les llevadores residents

La Unitat Docent Multiprofessional d'Atenció Familiar i Comunitària de la Catalunya Central ha organitzat la II Jornada de Recerca en la qual s'han acomiadat la promoció 2009-2013 de metges i metgesses residents i la promoció 2011-2013 de llevadores residents.

Una cinquantena de professionals dels diferents centres docents han participat a la Jornada, i els treballs de final de residència presentats han tractat sobre l'ús de la damiana en la libido de les dones a la menopausa, l'ús de bifosfonats al Bages i Berguedà, la prevalença d'etiologia i factors associats a diagnòstic de càncer en pacient en pèrdues de pes o el compliment d'un programa d'activitat física promogut des de l'atenció primària.

La jornada ha clos amb una conferència del metge Josep Líria sobre paleopatologia i malaltia a l'antiguitat.

El Ministeri de Sanitat ha acreditat la Unitat Docent de la Gerència Territorial Catalunya Central com a unitat multiprofessional

En data 31 de maig de 2013, la Unitat Docent ha obtingut la seva acreditació com a Unitat Docent Multiprofessional d'Atenció Familiar i Comunitària Catalunya Central, la qual cosa permet integrar la formació especialitzada de professionals de medicina familiar i comunitària i d'infermeria familiar i comunitària. Amb aquesta acreditació s'ha augmentat la capacitat docent de la Unitat, que podrà formar un màxim de 27 metges i metgesses internes residents i fins a catorze infermers i infermeres internes residents.

La Gerència Territorial ha donat la benvinguda a la nova promoció de metges i metgesses internes residents

Aquest curs s'han incorporat disset nous metges i metgesses, dos dels quals han renunciat a la seva plaça una vegada iniciat el seu període formatiu, residents en l'especialitat de medicina familiar i comunitària que finalitzaran el seu període formatiu l'any 2017. L'any 2013, el nombre total d'especialistes en formació ha estat de 60 professionals distribuïts de la següent manera:

Distribució de residents

	R1	R2	R3	R4	Total
Plaça Catalunya I Manresa	3	3	3	4	13
Sagrada Família I Manresa	1	4	3	4	12
Súria	1		1	1	3
Manlleu	2	2	3	5	12
Sta. Eugènia de Berga	3	2	3	2	10
Sta. Margarida de Montbui	2	2	1	2	7
Igualada	3				3
Total	15	13	14	18	60

La Unitat Docent d'AFiC Catalunya Central es va acreditar a final de l'any 2009 i té residents des de maig de 2010

En aquests tres anys de trajectòria docent s'han format 38 especialistes de medicina de família que han tingut la recerca com uns dels eixos de la seva formació.

Per a la seva tutorització hi ha 47 professionals implicats i vuit equips docents d'atenció primària.

► Professionals

Recursos humans

	Dones	Homes	Total
Àrea funcional sanitària	750	214	964
Llicenciats sanitaris	253	191	444
Facultatius especialistes	235	183	418
Titulats superiors sanitaris	18	8	26
Diplomats sanitaris	415	22	437
Tècnics de grau superior sanitari (tècnics especialistes)	8	2	10
Tècnics de grau mitjà sanitari (auxiliars d'infermeria)	73	0	73
Àrea funcional de gestió i serveis	302	104	406
Residents	39	21	60
Total	1.091	340	1.431

Plantilla equivalent a jornada completa de l'any 2013. Inclou personal fix i interí.

La Catalunya Central compta amb 27 professionals adscrits a hospitals aliens a l'ICS.

El Col·legi de Metges de Barcelona i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques han atorgat premis a professionals de l'ICS a la Catalunya Central

La Dra. Anna Ruiz Comellas, metgessa de família de l'EAP Sant Joan de Vilatorrada, ha rebut el XVII Premi Bages de Ciències Mèdiques pel seu treball "Relació entre activitat física i índex turmell-braç. Estudi epidemiològic poblacional a partir de la Cohort Artper".

La metgessa resident de l'EAP Plaça Catalunya I Manresa, Dra. Elena Serra Buxeda, ha rebut el XI Premi del Bages al Metge Jove.

Un centenar de professionals de la salut han posat en comú les seves experiències en la II Jornada d'Urgències d'Atenció Primària de l'Anoia

Professionals d'urgències d'atenció primària, majoritàriament de l'Anoia però també d'altres comarques properes, han posat en comú les seves experiències en aquesta **II Jornada d'Urgències d'Atenció Primària de l'Anoia** amb l'objectiu d'actualitzar i afavorir l'intercanvi dels seus coneixements.

La Jornada s'ha celebrat a Igualada i ha estat un punt de trobada de professionals d'atenció continuada d'urgències territorial de la comarca que es caracteritza per la seva extensió i dispersió geogràfica. S'hi han presentat catorze comunicacions orals i s'hi han impartit dos tallers que han facilitat la interacció i la participació dels professionals, un d'ells sobre les alteracions de la glicèmia a urgències i l'altre sobre el pacient agitat a urgències d'atenció primària, en el qual s'ha presentat un algoritme d'actuació.

La Jornada ha estat valorada com a molt positiva i enriquidora per a tots els col·lectius sanitaris.

L'ICS i els sindicats UGT, CCOO, SATSE i CATACT signen un pacte per facilitar la mobilitat voluntària del personal estatutari.

Osona ha celebrat la III Jornada de Diabetis tipus 2

El mes de març s'ha celebrat a Vic la III Jornada de Diabetis tipus 2, en què han participat professionals de tots els proveïdors sanitaris de la comarca d'Osona. Professionals de medicina i d'infermeria de l'ICS a Osona han dirigit un taller mèdic sobre casos clínics comentats i un taller d'infermeria sobre el paper dels equips d'atenció primària en els canvis de conductes higienicodietètiques. A més, també han presentat una comunicació que tracta de l'abordatge de la diabetis tipus 2 en situacions especials: edat avançada i malaltia renal crònica.

Més de mil professionals han rebut formació continuada

Durant l'any 2013, 1.202 professionals de l'ICS a la Catalunya Central han rebut formació. S'han invertit un total de 1.099 hores en 131 activitats formatives, distribuïdes de la forma següent: 37 activitats al Bages i Berguedà, 25 a Osona i 33 a l'Anoia. 39 activitats han estat centralitzades a Sant Fruitós de Bages, localitat on està ubicada la seu de la Gerència Territorial, i han comptat amb assistents de tot el territori. El nombre total d'inscripcions ha estat de 2.518.

Els equips d'atenció primària i els ASSIR han rebut formació per millorar la seguretat en l'ús dels medicaments

Amb aquesta voluntat, les farmacèutiques d'atenció primària del territori han impartit sessions formatives amb l'objectiu d'homogeneïtzar els conceptes bàsics sobre farmacovigilància, reforçar la cultura de seguretat i augmentar la notificació d'esdeveniments adversos a través dels mecanismes establerts: targeta groga i el programa de prevenció d'errors de medicació de Catalunya.

La Unitat Bàsica de Prevenció incideix en la promoció de la salut

El 2013, la Unitat Bàsica de Prevenció de la Catalunya Central ha realitzat 254 exàmens de salut i 224 vacunacions als treballadors i treballadores del territori.

Ha impartit o participat, tant presencialment com en línia, en els cursos Rentat de mans, Risc biològic, punxada accidental, Curs d'extinció d'incendis, taller de Contenció en situació de crisi i Curs de pautes d'actuació en situacions conflictives, en els quals s'han inscrit 598 professionals. 1.375 professionals han rebut informació de la nova versió de l'algoritme de la punxada accidental de la UBP. S'ha divulgat el Pla d'emergències en tres centres i s'ha realitzat un simulacre en dos centres d'atenció primària.

S'ha implementat la Pauta operativa d'actuacions conjuntes amb el Mosos d'Esquadra, la qual ha estat molt ben valorada.

El mes de març, s'ha celebrat la I Jornada de Referents en Prevenció de Riscos Laborals, amb l'objectiu de promoure que cada CAP tingui un referent que pugui coordinar i trametre informacions relacionades amb aspectes preventius, ja que el territori ofereix unes característiques de gran dispersió.

Els professionals del territori han rebut formació en qualitat i seguretat del pacient

Aquest programa autoformatiu en format virtual està dissenyat perquè cada grup de professionals faci la formació d'acord amb la seva categoria professional. Durant l'any 2013, se n'han fet dotze edicions que han seguit 527 professionals.

L'ICS fixa la jornada de treball anual del personal estatutari en 1.664 hores.

El model d'autonomia de gestió es generalitza a l'ICS.

La III Jornada d'Atenció Primària al Món Rural es consolida com l'únic fòrum especialitzat en l'atenció primària rural

Ha estat organitzada per l'ICS a la Catalunya Central en col·laboració amb entitats del territori, sota el lema "Cuidant la salut mental".

Els EAP Plaça Catalunya | Manresa i Cardona han celebrat el seu 25è aniversari.

Les seccions més utilitzades de la intranet han estat:

Documents	56.926
Novetats i activitats	42.030
Incidències	34.413
Aplicacions	30.811
Formació	20.856
Reserves de sala	17.638
Directoris de responsables	15.817
Cercador general	8.212
Recull de premsa	7.982
Enllaços	6.112
Organigrama	3.941
Directoris de centres i horaris	3.615

Els tres documents més demanats han estat:

Treballar amb proves diagnòstiques i introducció de resultats	1.607
Renovació targeta electrònica	1.526
Instrucció Catsalut 07/2010	1.470

La Intranet de la Catalunya Central ofereix més ajuda als professionals

S'ha introduït una nova aplicació a l'escriptori dels ordinadors d'Avisos i alertes per enviar i rebre missatges en situació d'emergència d'agressions i mèdiques, amb la qual cosa es facilita al professional que l'envia una atenció immediata dels membres de l'equip i la tramesa a la UBP.

També s'ha millorat l'aplicació Gestió lliure del parc informàtic (GLPI), amb la introducció de nous camps en els formularis d'informàtica i infraestructures, els quals faciliten la comunicació i millora de la qualitat del servei. Al llarg del 2013 s'han atès 12.597 demandes, 7.007 de les quals són d'informàtica i 5.590 d'infraestructures.

I Jornada de Ginecologia i Obstetrícia a Osona

El 29 de novembre de 2013, l'ASSIR Osona i el Consorci Hospitalari de Vic han organitzat conjuntament la primera Jornada de Ginecologia i Obstetrícia d'Osona, en la qual els diferents serveis han presentat projectes diversos, com ara: anàlisis dels parts a Osona, anàlisis de les urgències, dades d'avortaments farmacològics i quirúrgics, presentació del nou servei de teràpia conductual de la bufeta hiperactiva, actualització de la vulvovaginitis candidiàsica, resultats de diagnòstic prenatal, patologia oncològica, actualització de programes assistencials (Unitat de Prevenció Osona, preparació al part a l'aigua, reunions informatives prepart) i presentació del grup de treball sobre alletament matern d'Osona.

La Intranet de la Gerència Territorial Catalunya Central augmenta el nombre de visites

El 2013 la Intranet de la Catalunya Central continua augmentant el seu nombre de visites, amb un total d'1.198.915, un 9,14% més que el 2012 i un 182,54% més que l'any 2011.

S'ha observat un fort increment en les seccions de Documents, amb 56.926 visites, on els professionals poden trobar documents de suport a l'activitat, i Novetats i activitats, amb 42.030 visites, on poden informar-se de les diverses notícies i novetats d'interès per als equips d'atenció primària o donar a conèixer a la resta de professionals de la Catalunya Central les diferents activitats que els equips porten a terme.

Al 2013 s'hi han publicat 475 nous documents, 789 novetats i activitats del territori, i 413 notícies sobre l'ICS i del sector sanitari.

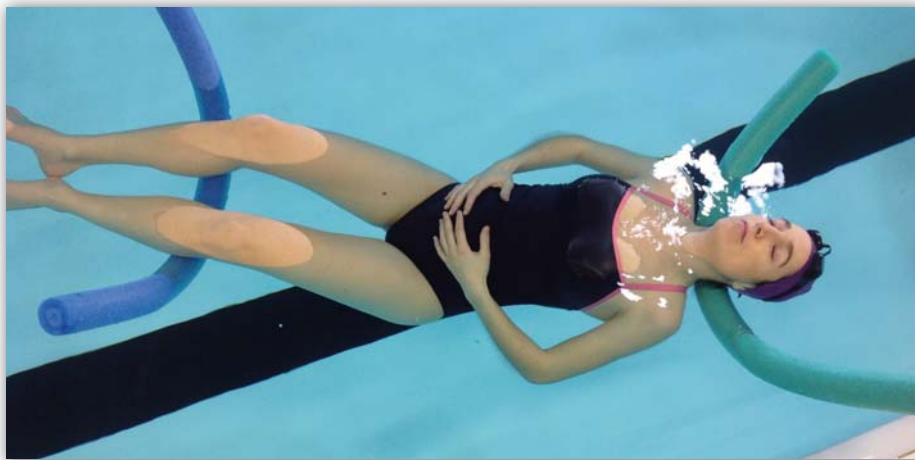

► Ciutadania

Les llevadores de l'ASSIR han iniciat un Programa de preparació per al part a l'aigua

Les llevadores dels ASSIR d'Osona i del Bages han iniciat el Programa de preparació al part. Consisteix en una experiència innovadora que aprofita els beneficis de l'exercici aquàtic per relaxar i exercitar la musculatura que intervindrà en el part. L'objectiu principal del Programa és arribar al part en les millors condicions físiques i psicològiques possibles, augmentant el benestar durant l'embaràs i adquirint confiança a través del coneixement del propi cos. Les sessions es distribueixen en dues parts, una de teòrica en la qual es tracta el part, la lactància, el postpart, etc., i una altra pràctica, amb exercicis específics a l'aigua. El Programa s'ha iniciat a les piscines de Vic, Manlleu i Manresa.

Els equips d'atenció primària han prioritzat l'atenció domiciliària als pacients crònics a l'estiu

La pujada de les temperatures també afecta la salut. Per aquest motiu, els professionals d'infermeria i treball social dels centres d'atenció primària de l'Anoia, Bages, Berguedà i Osona reforcen, durant les seves visites a domicili, els consells sobre com evitar agreujaments en aquelles persones més vulnerables per l'edat, la malaltia que tenen o la situació social en què es troben. Cada equip d'atenció primària té un control dels grups de risc que s'han de vigilar si es produeix una onada de calor. En concret, posen especial atenció a fer el seguiment de les persones amb una o diverses patologies complexes o amb malalties avançades (que requereixen cures pal·liatives). Aquest grup de pacients, que representa un 5% dels usuaris atesos, té símptomes de control difícil i un risc elevat de patir un empitjorament de la seva malaltia per diferents motius, entre els quals els factors ambientals. A banda del seguiment de les persones amb problemes crònics i/o greus de salut, també se'n fa un d'especial a les persones que tenen una situació social fràgil i als infants molt petits.

El nombre d'equips que realitzen l'activitat de grups psicoeducatius ha augmentat

La depressió i l'ansietat són dos dels trastorns mentals més freqüents en la nostra societat. Els grups psicoeducatius per a pacients amb depressió lleu/moderada i/o ansietat representen una eina més per a l'atenció d'aquests trastorns a l'atenció primària.

L'ICS a la Catalunya Central difon a través dels mitjans de comunicació informació per a la ciutadania

A banda de la difusió de continguts a través de les xarxes socials, és un objectiu de la institució la informació proactiva als mitjans de comunicació dels projectes i les activitats assistencials, docents i de recerca. Així, doncs, durant l'any 2013 s'han emès 64 comunicats de premsa, repartits entre els tres territoris que conformen la Catalunya Central (Anoia, Bages-Berguedà-Solsonès i Osona), i quatre rodes de premsa que han tingut una àmplia cobertura en premsa escrita, ràdio, televisió i mitjans digitals.

Estudiants visiten els centres sanitaris de l'ICS a la Catalunya Central

Alumnes de diferents centres d'educació infantil, primària i secundària obligatòria d'arreu del territori han visitat els centres d'atenció primària de l'ICS a les seves poblacions.

Aquestes visites tenen diverses finalitats en funció de l'edat dels nens i nenes. D'una banda, per als més petits, acosten els infants al món sanitari des d'un punt de vista molt lúdic: com són les instal·lacions d'un centre d'atenció primària; i qualsevol altre activitat relacionada amb temes de salut, d'alimentació, d'exercici físic, etc. D'altra banda, en el cas dels més grans, la visita vol donar a conèixer la institució, així com facilitar-los informació des d'un doble vessant: de prevenció i de perspectives professionals.

Els EAP han ofert a la ciutadania un ventall d'activitats comunitàries de promoció de la salut, consells i hàbits saludables mitjançant tallers, conferències, articles de salut a les revistes locals i col·laboracions amb les entitats locals.

En commemoració del Dia Mundial de l'Activitat Física, els professionals d'atenció primària han organitzat diferents caminades adaptades a les característiques de la població per conscienciar-los de la necessitat de l'exercici físic i estils de vida saludables.

Els equips d'atenció primària han realitzat diferents activitats en commemoració del Dia Mundial del Tabac i de la Setmana sense fum per conscienciar la ciutadania del perill del tabac

A tot el territori s'han realitzat xerrades, publicat articles a revistes locals, instal·lat punts d'informació amb material divulgatiu, fet cooximetries a la població i per als estudiants de secundària, i noves edicions de concursos fotogràfics relacionats amb el tabac.

El 2013, un total de dotze equips d'atenció primària de la Catalunya Central han realitzat aquests grups psicoeducatius i 307 pacients hi han participat.

Professionals de l'ICS al Bages expliquen als alumnes de la comarca com actuar en cas d'aturada cardíaca

Sota lemes com "Nens salvant vides. Aprenent ressuscitació cardiopulmonar a les escoles" o "Les teves mans poden salvar vides. Salvem més de 100.000 vides", una trentena de professionals l'ICS, la Fundació Althaia, el Servei d'Emergències Mèdiques i tècnics de transport sanitari han dut a terme diferents activitats a catorze escoles i instituts de la comarca per conscienciar sobre com actuar en cas d'aturada cardíaca, amb motiu del Dia Europeu de Conscienciació de l'Aturada Cardiorespiratòria.

Aquestes activitats han estat dirigides a la població escolar, en què s'han impartit cursos de suport vital bàsic i primers auxilis mitjançant reanimació cardiopulmonar, que consisteix en la realització de maniobres senzilles com el massatge cardíac i la respiració artificial. Finalment, també s'han fet sessions de formació per a professionals i, en alguns casos, cursos de recreditació en aquestes tècniques.

La Gerència de l'ICS a la Catalunya Central ha estès el Programa Pacient Expert Catalunya® als equips de l'ICS i altres d'aliens del territori

La finalitat del Programa Pacient Expert Catalunya® és la promoció d'hàbits saludables que millorin la qualitat de vida i la convivència amb la malaltia crònica, mitjançant l'intercanvi de coneixements i experiències entre el pacient expert i els pacients que participen en el grup, durant nou sessions estructurades, de periodicitat setmanal i de 90 minuts de durada. En aquestes sessions el pacient expert és el conductor del grup i els professionals sanitaris donen suport al pacient expert i participen com a observadors.

Des de l'any 2009 han participat en aquest Programa 702 pacients, 46 pacients experts i s'han fet 69 grups: 26 grups de tractament anticoagulant oral, 21 grups de malaltia pulmonar obstructiva crònica, set grups d'insuficiència cardíaca i quinze grups de diabetis *mellitus* tipus 2.

Durant el 2013 s'ha estès aquest Programa en 25 dels 32 equips d'atenció primària de l'ICS i la Gerència ha col·laborat en la implantació del programa en quatre entitats alienes de la Catalunya Central.

El PADES Bages-Berguedà ha presentat un projecte d'activitats per a persones que tenen cura de malalts

L'ICS ha iniciat el programa **la tu qui et cuida** per fer costat a les persones que tenen cura de malalts, sovint crònics. Aquesta iniciativa consisteix en un curs on s'imparteixen una sèrie d'activitats per assessorar i estar al costat dels cuidadors, i perquè puguin compartir experiències i millorar la seva salut. En aquesta edició, hi han participat una vintena de cuidadors de Manresa.

► Responsabilitat social corporativa

L'EAP Tona ha col·laborat amb el projecte local **Lletra Menuda**

El projecte Lletra Menuda promou el gust per la lectura entre infants de 0 a 3 anys. És una adaptació a nivell local del projecte Nascuts per Llegir. L'objectiu de la iniciativa és l'estimulació, la imaginació i el plaer de l'escolta, desenvolupar el gust per aprendre, afavorir la competència lingüística i reforçar el vincle afectiu entre adult/infant a través de la paraula, sense pretendre que els nadons siguin lectors precoços ni contribuir a un aprenentatge accelerat.

Des de la consulta de pediatria de l'EAP Tona es recreen els contes seleccionats per la biblioteca i les pautes per llegir amb els infants.

La Gerència Territorial Catalunya Central ha organitzat el **II Concurs de relat breu de salut**

Per segon any consecutiu i mitjançant la convocatòria del **II Concurs de relat breu de salut**, l'ICS a la Catalunya Central vol promoure la salut i el benestar, enguany amb el lema "Salut en positiu". Un dels requisits principals ha estat que els originals han de ser inèdits, en català o en castellà, i per tant, no poden haver obtingut cap premi o reconeixement en altres certàmens o concursos literaris.

Totes les persones de més de setze anys hi han pogut participar. En aquesta segona edició, en la qual s'ha rebut el suport de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, s'hi han presentat 23 relats.

Els centres d'atenció primària del Bages han acollit una **exposició fotogràfica de la Fundació AMPANS**

Per tercer any consecutiu, els centres d'atenció primària del Bages han acollit una nova exposició de la Fundació AMPANS. L'exposició és un pas endavant en la col·laboració que des de fa tres anys mantenen l'ICS a la Catalunya Central i AMPANS, amb la cessió d'un espai a la fundació en els centres per exposar els productes artesanals que elaboren i dotar la mostra itinerant d'un format més estable i dedicat a una temàtica per temporada. D'aquesta manera neix "Una finestra oberta al món", que pretén fer arribar a la ciutadania del Bages, a través dels CAP, els projectes artístics i creatius que realitzen les persones que són ateses a l'entitat.

Enguany l'exposició s'ha dedicat a una mostra fotogràfica del projecte La música a casa, que explica amb instantànies preses durant les classes com un grup de persones del Centre Ocupacional La Llum gaudeixen i experimenten amb la música.

L'EAP Sagrada Família | Manresa ha renovat la seva **certificació EMAS**

El Reglament EMAS suposa la implantació d'una sistemàtica de treball basada en la millora contínua i encaminada a minimitzar l'impacte que l'activitat d'atenció sanitària a pacients té sobre el medi ambient, segons la política ambiental de l'ICS.

Diferents equips d'atenció primària del territori han donat suport i han col·laborat amb la Marató de TV3 oferint xerrades a la ciutadania i altres activitats.

El CAP Borredà ha participat en la iniciativa "Borredà comparteix" amb recollida d'aliments bàsics i altres activitats socials del poble.

La Unitat d'Atenció a la Ciutadania de l'EAP Vilanova del Camí ha col·laborat en la **Marató de Donació de Sang**

Els professionals de la Unitat d'Atenció a la Ciutadania han donat el seu suport a la Marató de Donació de Sang que s'ha organitzat a Vilanova del Camí. Han instal·lat un punt informatiu on els donants han pogut resoldre dubtes i fer consultes sobre els serveis assistencials i no assistencials que l'equip ofereix a la ciutadania.

► La Catalunya Central a la xarxa

Una aplicació per a mòbils permet geolocalitzar tots els centres de l'ICS al Berguedà

L'ICS a la Catalunya Central i el Consell Comarcal del Berguedà han posat a disposició dels usuaris i usuàries del Berguedà tota la informació sobre els seus recursos sanitaris a través d'una **aplicació** per a mòbil que permet geolocalitzar els centres d'atenció primària i els consultoris locals de l'ICS a la comarca. La informació sobre aquests centres s'ha incorporat a l'aplicació Berguedà 24 h, que ofereix informació general sobre els recursos turístics de la comarca.

Entre la informació sobre els recursos de salut que s'hi pot trobar, hi ha els horaris d'obertura dels centres i les dades de contacte. L'aplicació és apta per a mòbils iPhone i Android, pot descarregar-se gratuïtament i incorpora un lector de codis WaiYah, el qual permet la geolocalització i afegir-hi més informació.

Quan se selecciona un lloc concret, el programa permet visualitzar tota la informació sobre aquest lloc i indica la manera d'arribar-hi.

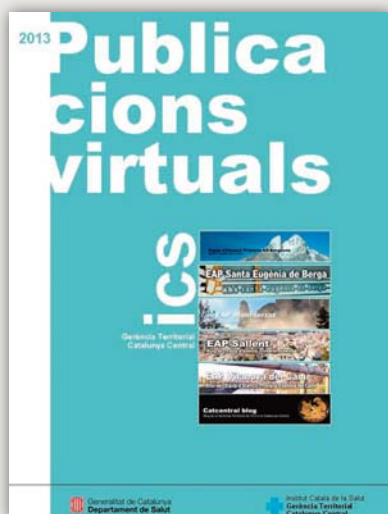
La Gerència Territorial Catalunya Central continua incrementant la seva presència a les xarxes socials

Des de l'any 2011, la Gerència Territorial Catalunya Central ha estat present de forma institucional a les xarxes socials amb l'obertura de nous canals de comunicació àgils i directes amb la ciutadania i els professionals. El 2013 s'ha ampliat l'obertura de comptes a les xarxes socials amb tres nous blogs: **EAP Navàs Balsareny**, **EAP Sallent** i **EAP Vilanova del Camí**, el qual també ha obert un perfil **Twitter**.

Actualment, la Gerència es troba plenament immersa en aquests espais de comunicació, connectivitat, participació i coneixement compartit que faciliten les xarxes socials i a desembre de 2013 ja disposa de set blogs, sis d'equips d'atenció primària i un de territorial, dues pàgines a Facebook, una d'equip d'atenció primària i una de territorial, i quatre comptes a Twitter, tres d'equips atenció primària i un de territorial.

Totes les pàgines i comptes oberts segueixen les recomanacions de la **Guia d'usos i recomanacions de l'ICS a les xarxes socials**, que al novembre ja ha vist la seva 4a edició, amb l'actualització de continguts, recomanacions i bones pràctiques necessàries a l'abast de tots els professionals per tenir una presència institucional reeixida a les xarxes socials.

Us presentem els dotze **millors articles de salut** de la xarxa ICS Catalunya Central

ICS Catalunya Central

Blog

Inici: maig de 2012

Visites des del seu inici	21.721
Visites el 2013	14.415
Articles publicats des del seu inici	147
Articles publicats el 2013	73
Comentaris des del seu inici	155
Comentaris el 2013	89

Facebook

Inici: novembre de 2011

Seguidors des del seu inici	479
Nous seguidors el 2013	193
Entrades publicades des del seu inici	1.640
Entrades publicades el 2013	1.526
M'agrada, comentaris i comparticions des del seu inici	7.111
M'agrada, comentaris i comparticions el 2013	6.354
Visualitzacions des del seu inici	400.045
Visualitzacions el 2013	353.673
Públic potencial des del seu inici	126.793
Públic potencial el 2013	43.522

Twitter

Inici: juny de 2011

Seguidors des del seu inici	2.009
Nous seguidors el 2013	915
Seguits des del seu inici	1587
Seguits el 2013	548
Tuits des del seu inici	6.055
Tuits el 2013	2736
Retuits des del seu inici	1.148
Retuits el 2013	528
Mencions des del seu inici	2.142
Mencions el 2013	1.757
Visualitzacions enllaços des del seu inici	2.892
Visualitzacions enllaços el 2013	2.525

EAP Alt Berguedà

Blog

Inici: març de 2011

Visites des del seu inici	20.884
Visites el 2013	9.015
Articles publicats des del seu inici	329
Articles publicats el 2013	137
Comentaris des del seu inici	92
Comentaris el 2013	52

EAP Montserrat

Blog

Inici: gener de 2012

Visites des del seu inici	26.208
Visites el 2013	13.443
Articles publicats des del seu inici	286
Articles publicats el 2013	158
Comentaris des del seu inici	61
Comentaris el 2013	42

Facebook

Inici: gener de 2012

Seguidors des del seu inici	167
Nous seguidors el 2013	78
Entrades publicades des del seu inici	176
Entrades publicades el 2013	162
M'agrada, comentaris i comparticions des del seu inici	137
M'agrada, comentaris i comparticions el 2013	125
Visualitzacions des del seu inici	27.036
Visualitzacions el 2013	25.710
Públic potencial des del seu inici	34.629
Públic potencial el 2013	15.429

Twitter

Inici: gener de 2012

Seguidors des del seu inici	189
Nous seguidors el 2013	120
Seguits des del seu inici	189
Seguits el 2013	43
Tuits des del seu inici	392
Tuits el 2013	230
Retuits des del seu inici	7
Retuits el 2013	7
Mencions des del seu inici	46
Mencions el 2013	40

EAP Santa Eugènia de Berga

Blog

Inici: abril de 2012

Visites des del seu inici	12.625
Visites el 2013	5.638
Articles publicats des del seu inici	113
Articles publicats el 2013	45
Comentaris des del seu inici	37
Comentaris el 2013	30

Twitter

Inici: setembre de 2012

Seguidors des del seu inici	198
Nous seguidors el 2013	104
Seguits des del seu inici	100
Seguits el 2013	27
Tuits des del seu inici	300
Tuits el 2013	148
Retuits des del seu inici	25
Retuits el 2013	24
Mencions des del seu inici	192
Mencions el 2013	179

EAP Vilanova del Camí

Blog

Inici: març de 2013

Visites el 2013	3.070
Articles publicats el 2013	41
Comentaris el 2013	39

Twitter

Inici: juliol de 2013

Nous seguidors el 2013	80
Seguits el 2013	59
Tuits el 2013	26

EAP Navàs-Balsareny

Blog

Inici: maig de 2013

Visites el 2013	5.329
Articles publicats el 2013	61
Comentaris el 2013	8

EAP Sallent

Blog

Inici: juny de 2013

Visites el 2013	2.642
Articles publicats el 2013	45
Comentaris el 2013	22

► Obres i equipaments

La Unitat Bàsica de Prevenció s'ha traslladat al CAP Bages

El mes de juny, l'àrea tècnica i l'àrea de vigilància de la Unitat Bàsica de Prevenció ha estrenat unes noves dependències al CAP Bages de Manresa.

S'inicien les obres del nou CAP Prats de Lluçanès

Amb l'objectiu de donar un millor servei estructural a l'atenció primària de la població de Prats de Lluçanès, s'ha iniciat la construcció d'un centre d'atenció primària. El nou edifici tindrà una superfície de 1.041,13 m² distribuïda en dues plantes: una planta baixa de 792,53 m² i una primera planta de 248,60 m².

Cercs ha estrenat un nou consultori local

Les noves instal·lacions permeten millorar l'atenció sanitària que es presta als habitants d'aquest municipi. Els nous espais ocupen 72 m² i disposen d'un despatx mèdic, un d'infermeria, un arxiu, sala d'espera i recepció.

El remodelat CAP Bages s'ha inaugurat i ha completat el seu desplegament de serveis

El nou CAP Bages de Manresa ja treballa a ple rendiment després que els darrers mesos de l'any s'hi han instal·lat els equips i serveis que encara quedaven pendents. L'equipament, inaugurat el mes de març, compta actualment amb una plantilla de més de 250 professionals i agrupa onze serveis que donen cobertura no només a la ciutat de Manresa, sinó també a la resta de la comarca del Bages i de la Catalunya Central.

L'activitat principal del CAP Bages en l'àmbit assistencial són els serveis d'atenció primària que presta l'EAP Plaça Catalunya i Manresa a una població de 21.500 habitants. El CAP Bages també concentra les urgències nocturnes i les de cap de setmana i festius de l'atenció primària de Manresa i rodalies, a través del punt d'atenció continuada instal·lat a la planta baixa de l'edifici. Això fa que l'equipament funcioni les 24 hores del dia.

L'oferta de serveis assistencials es completa amb l'atenció a la salut sexual i reproductiva, la salut internacional i l'atenció al viatger, el diagnòstic per la imatge, l'atenció especialitzada de l'ICS i d'Althaia, l'atenció a malalts crònics (Unitat d'Atenció a la Cronicitat i Complexitat – Programa d'atenció domiciliària i equips de suport) i l'atenció al ciutadà de gestió i serveis.

El CAP Bages també acull organismes com l'Equip Territorial de Salut Pública, l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques, a més d'equips dedicats a la gestió interna i a la promoció de la salut entre els mateixos professionals del sector, com ara la Unitat Bàsica de Prevenció de la Gerència de l'ICS a la Catalunya Central.

El **desplegament ha finalitzat amb un acte** en el qual s'ha informat tots els professionals que treballen al CAP dels diferents serveis que s'hi presenten i a quines plantes estan ubicats.

► Resumen

El ámbito sanitario Catalunya Central comprende las comarcas de Anoia, Bages, Berguedà, Solsonès y Osona, en la provincia de Barcelona, y también incluye territorio de las otras tres provincias catalanas: cuatro consultorios municipales en la provincia de Lleida, un equipo de atención primaria en la de Tarragona y un consultorio municipal en Girona.

La Gerencia Territorial Catalunya Central del Instituto Catalán de la Salud, con sede administrativa en Sant Fruitós de Bages, está formada por tres servicios de atención primaria: Anoia, Bages-Berguedà-Solsonès y Osona.

Presta asistencia de atención primaria a 406.147 habitantes, es decir al 78,49% del total de la población. Los servicios asistenciales en este territorio cuentan con 32 equipos de atención primaria que prestan

atención sanitaria a 163 municipios en 151 centros de salud (39 centros de atención primaria y 112 consultorios locales), que trabajan conjuntamente con 44 unidades de apoyo.

El ICS en la Catalunya Central tiene formalizadas alianzas con los cuatro hospitales de referencia del territorio (Althaia, Consorci Sanitari de l'Anoia, Hospital Sant Bernabé y Consorci Sanitari de Vic) mediante convenios marco de colaboración cuyo objetivo es establecer un marco estable de relación entre todas las instituciones que favorezca las iniciativas de mejora conjunta de los servicios sanitarios a la población de referencia, que se incorporan a protocolos de cooperación donde quedan definidas las actuaciones conjuntas para la realización de actividades de prestación de servicios.

► Abstract

The Central Catalonia healthcare sphere comprises the districts of Anoia, Bages, Berguedà, Solsonès and Osona, in the province of Barcelona. It also covers some adjacent territory in the other three provinces of Catalonia: there are four municipal surgeries in Lleida, a primary healthcare team in Tarragona, and a municipal surgery in Girona province.

The Catalan Health Institute's Regional Management in Central Catalonia, with its administrative headquarters in Sant Fruitós de Bages, is formed by three primary healthcare services: Anoia, Bages-Berguedà- Solsonès and Osona.

It provides primary healthcare services to 406,147 inhabitants, i.e. to 78.49% of the area's total population. The healthcare services in this territory are made up of 32 primary healthcare teams that

provide healthcare to 163 municipalities, at 151 healthcare centres (39 primary healthcare centres and 112 local doctor's surgeries), which work together with 44 support units.

In Central Catalonia the ICS has formed strategic alliances with the region's four referral hospitals (Althaia, Anoia Healthcare Consortium, Sant Bernabé Hospital and Vic Healthcare Consortium) through collaboration framework agreements. The aim of these is to establish a stable framework for relations between all the institutions. This favours joint improvement initiatives relating to all healthcare services for the reference population. These initiatives are incorporated into cooperation protocols that define joint actions for running activities and providing services.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

© Institut Català de la Salut
Gerència Territorial Catalunya Central
Pica d'Estats, 13-15
Polígon Sant Isidre III
08272 Sant Fruitós de Bages
Tel. 93 693 00 40
gerencia.cc.ics@gencat.cat

Dipòsit legal: B 19596-2014

Coordinació: Unitat de Comunicació de la Gerència Territorial Catalunya Central

Realització: hores.com
Disseny gràfic: www.victoroliva.com
Fotografies: Quim Roser, Àngels Matamoros, Carles Pardo, Catpress i arxiu de l'ICS

il·lusió

servei públic

responsabilitat

innovació

compromís

respecte

integritat

confiança **canvi**

implicació

seguretat

competència

sostenibilitat

equitat

sensibilitat

cooperació

gencat.cat/ics